

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

„POJEĎ S NÁMI KOLEM SVĚTA“

Cesta za poznáním je cestou do světa

Motto: Každé dítě je jiné, všechny děti jsou naše

Obsah:

1. Identifikační údaje o mateřské škole

2. Obecná charakteristika školy

2.1 Současnost mateřské školy

2.2 Popis mateřské školy

2.3 Historie mateřské školy

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

3.2 Životospráva

3.3 Psychosociální podmínky

3.4 Organizace

3.5 Řízení mateřské školy

3.6 Personální a pedagogické zajištění

3.7 Spoluúčast rodičů, spolupráce s dalšími institucemi

4. Organizace vzdělávání

4.1 Provoz a vnitřní režim mateřské školy

4.2 Přijímání dětí do mateřské školy

4.3 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

4.4 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných a dětí mladších tří let

4.5 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

4.6 Předškolní příprava

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

5.2 Cíle vzdělávacího programu a předškolního vzdělávání

5.3 Charakteristika výuky anglického jazyka

5.4 Metody a formy vzdělání

6. Vzdělávací obsah programu

6.1 Hlavní cíle vzdělávacího programu

6.2 Integrovaný blok č.1 – podzim (září, říjen) „Připravte se vyrážíme!“

6.3 Integrovaný blok č.2 – podzim a zima (listopad, prosinec) „Svět plný tajemství“

6.4 Integrovaný blok č.3 – zima (leden, únor) „Když vše přikryje sních“

6.5 Integrovaný blok č.4 – jaro (březen, duben) „Příroda se probouzí“

6.6 Integrovaný blok č.5 – léto (květen, červen) „ Cestou, necestou – po zemi, po vodě i vzduchem“

7. Evaluační systém

7.1 Evaluace ŠVP

7.2 Evaluace TVP

7.3 Evaluace na úrovni jednotlivce

7.4 Evaluace na úrovni třídy

7.5 Evaluace na úrovni školy

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název: Základní škola a mateřská škola Ostrava,
Ostrčilova 10, příspěvková organizace

J. Lady 6/ 2805
Moravská Ostrava
702 00
telefon: 596 127 235
739 006 788
odloučené pracoviště mateřské školy

Ostrčilova 10/2557
Moravská Ostrava
702 00

IČO: 61989037

Ředitelka: Mgr. Lenka Lednická
E – mail: lednicka@zs-ostrcil.cz
Telefon: 596 113 411
734 311 502

Zástupkyně ředitelky: Mgr. Hana Střeláková
E – mail: strelakova.ms@zs-ostrcil.cz
Telefon: 739 006 788

Zřizovatel: Statutární město Ostrava
Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz
Náměstí Dr. E. Beneše 555/6
Moravská Ostrava
729 29
telefon: 599 444 444
posta@moap.ostrava.cz

Typ školy: mateřská škola s celodenním provozem

Stanovená kapacita: 136 dětí

Provozní doba: MŠ J. Lady 6:00 – 16:30 hodin
MŠ Ostrčilova 6:30 – 16:00 hodin

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023

Číslo jednací: ZŠaMŠOs/1149/2023

2. Obecná charakteristika školy

2.1 Současnost mateřské školy

Naše mateřská škola je součástí ZŠ a MŠ Ostrava, Ostrčilova 10, p.o. a má kapacitu 136 dětí v šesti třídách. Mateřská škola má bilingvní sekci, kterou tvoří čtyři třídy, ve dvou třídách je realizována běžná výuka v českém jazyce. Ve třídách s bilingvním vzděláváním si děti nenásilnou formou osvojí základy anglického jazyka a seznámí se s metodou Jolly Phonics. Pro přípravu k nástupu k základnímu vzdělávání jsou děti vedeny po celou dobu docházky aktivitami rozvíjejícími všechny sledované oblasti všestranného rozvoje dítěte. Je kladen velký důraz na kognitivní a socializační rozvoj dětí. Aplikujeme Metodu dobrého startu, logopedickou prevenci a individualizaci ve výuce. Bilingvní výuku zajišťují pedagogové na třídě a rodilí mluvčí, kteří do výuky pravidelně docházejí.

Třídy jsou moderně vybaveny edukativními pomůckami, hračkami, dvě třídy disponují infra saunou, součástí jsou centra aktivit, badatelsky orientované koutky, námětové koutky, interaktivní tabule a další pomůcky pro efektivní výuku anglického jazyka. Dětem je k dispozici badatelská a environmentální učebna se zoo koutkem s chovem živých zvířat, keramická dílna a prostor pro pohybové aktivity. Nedílnou součástí je také školní zahrada, která navazuje na rozsáhlé multifunkční sportoviště a školní hřiště.

Pro předškolní děti naši pedagogové nabízejí v odpoledních hodinách širokou nabídku zájmových kroužků, které jsou zaměřené na pohybové, kreativní, polytechnické i environmentální vzdělávání.

Velkým benefitem je propojení MŠ a ZŠ. Organizujeme mnoho tradičních akcí po celý školní rok, na kterých úzce spolupracujeme společně s rodiči, pořádáme workshopy a kreativní dílny, organizujeme zimní a letní školku v přírodě, lyžařský a před plavecký kurz a spoustu dalších výletů a akcí.

2.2 Popis mateřské školy

Mateřská škola se nachází v klidné části městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz na ulici Josefa Lady 6. Budova je dvoupatrová se šatnami v přízemní části budovy. Na každém patře jsou pak umístěny dvě třídy. V prvním patře je jedna třída s běžnou výukou a jedna třída s bilingvní výukou a ve druhém patře jsou umístěny dvě třídy s bilingvní výukou.

Mateřská škola je z bezpečnostních důvodů uzavřena během celého dne. Rodiče mohou vstoupit do budovy po zazvonění na konkrétní třídu či kancelář a následném otevření dveří pomocí bezpečnostního audiovizuálního systému.

V pravé části budovy je umístěna další třída s bilingvní výukou, která má samostatný a bezbariérový vchod. Vstup do této části budovy je umožněn po zazvonění. Třída je určena pro 20 dětí mladšího předškolního věku. Šestá třída se nachází na detašovaném pracovišti na ulici Ostrčilova, v prostorách budovy základní školy v bloku školní družiny. Tyto prostory byly upraveny pro potřeby předškolních dětí a skládají se z dvou místností a vlastního sociálního zařízení na chodbě. Stravování dětí z této třídy probíhá ve školní jídelně a ve třídě. Tato třída je určena primárně pro děti v předškolním věku nebo s odkladem školní docházky, má kapacitu 20 dětí a výuka je zde běžná, v českém jazyce.

Kapacita mateřské školy je 136 dětí. Dle hygienických norem je umístěno ve třídách 24 dětí, ve dvoou třídách, která je prostorově menší je dětí 20.

V mateřské škole pracuje 12 pedagogických pracovníků, 4 správní zaměstnanci, jeden administrativní pracovník a dvě kuchařky. Dle aktuálních možností a vzdělávání dětí s SVP jsou v MŠ zároveň asistenti pedagoga a školní asistent.

2.3 Historie mateřské školy

Mateřská škola byla uvedena do provozu v roce 1962 jako čtyřtřídní s vlastní kuchyní. 1. 1. 2005 došlo ke sloučení základní školy a mateřské školy pod názvem Základní škola a mateřská škola Ostrava, Ostrčilova 10, příspěvková organizace. V téže roce došlo k úplné rekonstrukci dětských umývárny ve všech čtyřech třídách, výdejny jídla byly dovybaveny novým, moderním zařízením. Dále došlo k modernizaci kanceláře školy, tak aby sloužila všem zaměstnancům. V přízemí byla vyměněna okna, vstupní a šatnové dveře a vstup do budovy byl zastřešen.

Vzhledem k velkému počtu podaných přihlášek u zápisu do MŠ v dubnu 2008, došlo v srpnu 2008 k rekonstrukci stávajících prostor školní družiny. V těchto prostorách jsou od 1. 9. 2008 umístěny předškolní děti. Třída byla vybavena novým nábytkem, hračkami i učebními pomůckami. Děti se stravovaly do června 2014 ve školní jídelně, kde měly vyčleněn stabilní prostor pro stolování. V červnu 2010 došlo k vybavení školní zahrady novými hracími prvky, dřevěným altánem a byly provedeny zahradnické úpravy. Realizaci tohoto projektu podpořila nadace OKD.

V srpnu 2014 došlo k rekonstrukci budovy školní jídelny, jejíž součástí je také třída „Liška“. V červenci a srpnu 2015 proběhla rekonstrukce budovy mateřské školy. V rámci této rekonstrukce byla vyměněna okna, budova byla zateplena a byla zhotovena nová střecha na budově. Začátkem měsíce září 2015 došlo v rámci projektu Ve městě – V přírodě k vybudování květinové skalky při vstupu do mateřské školy, k výsadbě keřů a tzv. motýlí louky. Na jaře 2016 byly na školní zahradě nainstalovány nové balanční prvky. Na jaře 2017 byly ve třídách a v hernách v hlavní budově vyměněny kryty topení. Na školní zahradě byl odstraněn nevyhovující dřevěný altán. Na jeho místo byl umístěn zahradní domek, který slouží pro umístění hraček, sloužících pro pobyt dětí venku. Na modernizaci zahrady byly vypracovány projektové studie a intenzivně se pracuje na hledání prostředků pro dokončení této renovace.

V roce 2021 byla mateřská škola dovybavena novými edukativními pomůckami, byl zakoupen nový nábytek do tříd, bylo rekonstruováno centrální schodiště, třídy a společné prostory byly vymalovány a jedna třída prošla kompletní rekonstrukcí a modernizací včetně nové elektroinstalace, nové podlahy a především nového vybavení nábytkem na míru včetně vyvýšeného podia s lezeckými prvky.

V roce 2022 byla rekonstruována další třída, do které bylo umístěno vyvýšené dřevěné pódium s herní a relaxační zónou a nová interaktivní Smart tabule. Z důvodu havarijního stavu budovy, ve které byla umístěna třída pro předškolní děti bylo nutné od září 2022 provizorně přesunout provoz této třídy do prostor školní družiny v budově MŠ. Během školního roku 2022-2023 bylo rozhodnuto o definitivním uzavření části budovy školní jídelny a na základě výjimky KHS byl provoz schválen v náhradních prostorách do konce školního roku. Od září 2023 je tato třída v plném provozu a je dovybavena nábytkem a pomůckami pro předškolní děti. V roce 2023 byly rovněž rekonstruovány suterénní toalety určené pro pobyt venku a pro zájmové kroužky.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Třídy v patrech na hlavní budově MŠ mají kapacitu 24 dětí a jsou barevně odlišeny – třída č. 2 červená (Médřové) s bilingvní výukou a třída č. 3 žlutá (Slůňata) s běžnou výukou se nachází v prvním patře. Dále je zde výdejna jídla vybavena myčkou nádobí a kabinet. Ve druhém patře jsou umístěny dvě třídy, rovněž barevně rozlišeny – třída č. 4 modrá (Vlčata) a třída č. 5 zelená (Klokánci). Tyto třídy jsou s bilingvní výukou. Také v tomto patře je výdejna jídel vybavená myčkou nádobí a kabinet. V pravé části budovy je umístěna třída č. 1 (Tučňácci) s kapacitou 20 dětí. Všechny třídy v budově školy jsou vybaveny nábytkem, který je z velké části v úrovni dětských očí, takže je dětem umožněno vybírat si a ukládat hračky samostatně. Herní i část tříd jsou vybaveny koberci, což umožňuje dětem hru na zemi. Ve všech třídách se nachází klavíry, které jsou učitelkami využívány pro vzdělávací činnost. Na chodbách jsou nástěnky, které slouží k prezentaci dětských prací a jsou přístupné ke shlédnutí dětem i rodičům.

V prostorách budovy základní školy na ulici Ostrčilova 10, v prostorách školní družiny je umístěna předškolní třída č. 6 (Lvíčata) pro 20 dětí. Pro vzdělávací činnost jsou využívány dvě místnosti.

Ve všech třídách jsou nainstalovány interaktivní tabule, včetně notebooku. Ve všech třídách jsou CD přehrávače a další technika vhodná pro výuku. K dispozici jsou také tiskárny v kabinetu v prvním patře a v kanceláři školy.

Ve třídě „Vlčata“ a „Médřové“ jsou dětské infra sauny, které jsou využívány všemi dětmi, především v zimních měsících při nepříznivých rozptylových podmínkách.

Vybavení hračkami a pomůckami je dle možností obnovováno a doplňováno. Podstatná část hraček a pomůcek je umístěna tak, aby je děti dobře viděly a mohly si je samostatně brát i uklízet.

Zahrada mateřské školy je kompletně oplocena a navazuje na školní hřiště a multifunkční sportoviště. Zahrada je vybavena 3 pískovišti, balančními prvky, věží se skluzavkami a lezeckou stěnou, 2 kreslicími tabulemi, sportovní stěnou s přehazovacím prvkem a trampolínou. Nově byly dokoupeny také sety dřevěných stolů s lavicemi pro výuku venku a kreativní aktivity. Pro uskladnění pomůcek pro pobyt dětí venku je na školní zahradě zahradní domek. Pro pobyt venku jsou dětem k dispozici koloběžky, trojkolky, hračky na písek, hokejky, míče, kruhy, malá trampolína a atletická souprava. V suterénu budovy mateřské školy jsou pak uskladněny koloběžky a kolečkové brusle pro výuku předškoláků.

Analýza podmínek

Silné stránky

- zájem o umístění dětí v mateřské škole, zvláště v dvojjazyčných třídách
- klidné prostory pro pobyt dětí venku mimo dopravní komunikace
- sehraný kolektiv všech zaměstnanců
- spolupráce se školským poradenským centrem, spolupráce s asistentem pedagoga, se speciálním pedagogem, aplikace metody dobrého startu, logopedická prevence
- bezpečnostní zajištění vstupu osob do budovy mateřské školy
- výuka rodilým mluvčím v dvojjazyčných třídách

- realizace zájmových kroužků
- keramická dílnička
- velmi dobrá spolupráce s rodiči, vstřícný a partnerský přístup
- nadstandardní aktivity (plavecký výcvik, společné akce s rodiči, kulturní a sportovní akce, škola v přírodě, lyžařská školka, atletická školička, zájmové kroužky)
- vybavení mateřské školy interaktivními tabulemi, notebooky, pomůckami pro výuku anglického jazyka, pomůcky k metodě Jolly phonics
- vybavení mateřské školy infra saunami, důraz na zdravý životní styl, dostatek pohybu
- oboustranná komunikace s rodiči elektronickou formou, aktuální webové stránky s informacemi pro rodiče
- pestrá strava s využitím zdravých a odlehčených složek, možnost dietního stravování – bezlepková dieta
- ukázkové činnosti pro rodiče, kteří mají zájem umístit své děti v naší mateřské škole, den otevřených dveří, adaptační období pro nově přijaté děti k předškolnímu vzdělávání

Slabé stránky

- nedokončená revitalizace školní zahrady
- starší šatnové bloky v šatně tříd „Médové“ a „Slůňata“, místy starší nábytek ve třídách
- nedostačující prostory pro realizaci environmentální výuky a polytechnické výuky
- malé prostory pro přehledné umístění pomůcek a sportovního náčiní, především ke skladování koloběžek
- nedostačující prostory pro pohybové aktivity
- narůstající administrativa

Cíle pro další období

- Rekonstrukce a modernizace dalších tříd
- Investice do technického a IT vybavení ve všech třídách
- Vybavení nábytkem na míru, realizace dalších patrových podií na třídách
- Modernizace a revitalizace školní zahrady
- Zajištění vodního prvku pro experimenty s vodou, pítka pro hmyz a ptáky, instalace krmítek a ptačích budek, hmyzích hotelů, úkrytů pro další živočichy, zajištění venkovních výběhů pro zvířata chovaná v MŠ
- Oprava a nátěr plotu a herních prvků na školní zahradě
- Získání finančních prostředků pro podporu polytechnické a environmentální výchovy v mateřské škole
- Intenzivnější spolupráce se základní školou, společné aktivity, propojení ZŠ a MŠ, kooperace dětí, spolupráce se školní družinou
- Realizace projektových tematických dnů
- Větší spolupráce s dalšími subjekty (SVČ, knihovna, OZO, ZOO, městská policie...)
- Pokračovat ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou
- Společně s dětmi esteticky dekorovat prostory mateřské školy
- Zajistit sdílenou knihovnu pro rodiče s dětmi ve vestibulu mateřské školy
- Udržet a zlepšit úroveň materiálního zajištění pro výuku anglického jazyka, zvyšovat kvalifikaci pedagogů cíleným DVPP
- Implementovat prvky Montessori pedagogiky a metody Začít spolu do výuky

3.2 Živospráva

Mateřská škola nemá vlastní školní kuchyni a jídelnu. Stravování dětí zajišťuje školní jídelna. Strava je plnohodnotná a vyvážená. Jídlo odpovídá stanoveným normám, spotřebnímu koši, zásadám správného a zdravého stravování. Denně je dětem předkládáno ovoce a zelenina, servírují se vitamínové mísy v době mezi nástupem do MŠ a ranní svačinou. K přípravě jídel jsou používány zdravé a odlehčené složky (hrašenka, pohanka, cizrnová mouka, bulgur) a kvalitní potraviny. Na základě lékařské zprávy je pro děti zajištěna dieta (bezlepková, bez laktózová dieta). Tato strava je do mateřské školy přivážena ve zvláštních nádobách. Děti mají během dne zajištěn nepřetržitě pitný režim v podobě čisté vody nebo vody doplněné o bylinky či plátky citrusů. Tuto vodu si děti samy nalévají podle vlastní potřeby. K pokrmu je pak servírován mléčný nápoj, neslazený čaj nebo ovocná šťáva či mošt. Děti mají možnost výběru. Pitný režim dětí je dodržován, děti jsou k němu motivovány vyučujícími a v letních měsících je zajištěn pitný režim i při pobytu venku.

Děti se stravují třikrát denně v pravidelných intervalech a nejsou nuceny do jídla. Jsou však vedeny k tomu, aby si postupně osvojily zásady zdravého stravování a jsou motivovány k jídlu a zkoušení nových kombinací a chutí. V této oblasti úzce spolupracujeme také s rodiči. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy je dodržován požadovaný interval. Děti jsou vedeny ke kultuře stolování. Všechny děti se podílejí na přípravě svého jídla, samy si nabírají potraviny, vybírají si kombinace a samy si mažou pečivo.

Děti mají pravidelný denní řád všech činností, zpravidla dodržující časové intervaly. Je však kladen důraz na individuální potřeby jednotlivých dětí a tento řád je v rámci možností přizpůsobován potřebám a situacím. Denní rytmus má tedy svou pravidelnost, ale je dostatečně flexibilní, aby mohl být podle potřeby upraven.

Pobyt venku děti absolvují za každého příznivého počasí v co nejdelší možné míře. Pro pobyt venku jsou využívány prostory školní zahrady a v nemalé míře také školního hřiště a sportoviště. Zde je prostor pro nejrůznější pohybové aktivity (průlezky, koloběžky, pískoviště). Dále jsou využívány možnosti vycházek do klidného okolí a Komenského sadů, které se nacházejí v blízkosti školy. Doba stanovená pro pobyt venku je dodržována. Pobyt venku se krátí nebo vynechává pouze v nepříznivých klimatických nebo rozptylových podmínkách. Aktuální informace o stavu ovzduší jsou ověřovány na portálu ČHMÚ. V případě nepříznivých rozptylových podmínek je plánován jiný pohybový program v prostorách MŠ nebo pobyt dětí v infra sauně. V letních měsících se pobyt venku naopak prodlužuje a některé řízené aktivity se přesouvají mimo budovu MŠ, zpravidla na školní zahradu. Denně je zařazováno cvičení, dětská jóga nebo pohybové aktivity tak, aby bylo umožněno naplnění individuální potřeby pohybu.

V denním programu je také respektována potřeba dětí ke klidovým aktivitám i spánku. Odpočinek dětí je upraven dle individuálních potřeb jednotlivce. Děti s vyšší potřebou odpočinku mají možnost spánku od oběda do svačinky, starší děti s nižší potřebou odpočinku mají po půlhodinové relaxaci nabídnuty jiné klidové činnosti. Do spánku nikdo děti nenutí, děti se učí v mateřské škole záměrnému zklidnění a relaxaci.

Naše cíle:

- vést děti ke správnému životnímu stylu nejen v oblasti stravovacích návyků, ale i pohybu a odpočinku

- respektovat osobní svobodu a volnost dětí, ale vysvětlovat a zdůrazňovat pravidlo, že svoboda a právo jednoho končí tam, kde na právech a svobodách začne omezovat druhého
- co nejvíce podpořit rozvoj dítěte v oblasti sebeobsluhy a vést děti ke kultuře stolování

3.3 Psychosociální podmínky

Jedním z hlavních cílů všech zaměstnanců je vytvořit takové prostředí, aby se děti cítily v mateřské škole spokojeně, jistě a bezpečně. Ke splnění tohoto cíle přispívá sešranost a dobré vztahy celého kolektivu. Všichni zaměstnanci mateřské školy se podílejí na tvorbě příznivého klimatu nejen směrem k dětem, ale i mezi sebou. Nikdo před nikým není zvýhodňován nebo neznevýhodňován. Je kladen důraz na bezpečné prostředí a otevřenou komunikaci.

Protože předškolní období je pro další vývoj jedince zásadní a staví na základech, které si děti přinesly z rodinného prostředí, snaží se zaměstnanci školy navazovat a doplňovat rodinnou výchovu jako spolupracující partneři. Přístup k dětem je sympatizující a podporující. Nově přichozí děti mají možnost postupné adaptace na prostředí mateřské školy. Adaptační program, určený pro nově přichozí děti nebo děti po dlouhodobé absenci, nabízí rodičům možnost postupně přivykat dítě na pobyt v mateřské škole prodlužováním doby pobytu od několika desítek minut až do doby odpoledního odpočinku dětí. Adaptace probíhá u každého dítěte jinak, a proto je vždy na domluvě učitelky s rodičem, jakou konkrétní podobu bude mít. Důležité je, že každé nové dítě je v první řadě seznámeno s učitelkami, dětmi a prostředím třídy, postupně s dalšími zaměstnanci MŠ. Dále se postupně seznámí s pravidly, která se ve třídě vytvořila, činnostmi a denním rytmem. Učitelka pomáhá dítěti v začlenění do skupiny dětí, je mu oporou a rádcem.

Desatero dobrých rad pro rodiče před nástupem dítěte do MŠ

- Mluvte s dítětem o tom, co se ve školce dělá.
- Zvykejte dítě na odloučení.
- Ved'te dítě k samostatnosti.
- Ujistěte ho, že mu věříte, nikdy školkou dítěti nevyhrožujte.
- Bud'te přívětiví, ale rozhodní.
- Dejte dětem s sebou něco důvěrného.
- Plňte své sliby.
- Zbavit se své úzkosti znamená zbavit dítě jeho úzkosti.
- Za pobyt ve školce neslibujte dětem odměny předem.
- Využijte možnosti postupné adaptace dítěte.

Před zápisem do mateřské školy bývá připraven „Den otevřených dveří“, kde si mohou rodiče a děti prohlédnout prostory školy a jsou seznámeni s výchovně – vzdělávací činností. Rodiče si v prvních dnech mohou zvolit dobu pobytu dítěte v kolektivu. Děti si mohou donášet své oblíbené hračky z domova. Děti mají možnost uchýlit se do klidného koutku, kde se cítí bezpečně a okolní dění jen pozorují. Při závažnějších adaptačních problémech spolupracují učitelky velmi úzce s rodiči.

Vzdělávací nabídka, aktivity a činnosti odpovídají mentalitě předškolního dítěte a jeho úrovni rozvoje. Komunikace probíhá nenásilně, v klidné a příjemné atmosféře, která navozuje pocit

důvěry a spolupráce. Učitel/ka se soustředí na pozitivní motivaci, pochvaly i hodnocení. V každé skupině rozvíjíme cit pro toleranci, vzájemnou pomoc, kamarádské prostředí, tvoříme pravidla skupiny společně s dětmi na základě jednotlivých situací, vedeme je ke vzájemné toleranci a respektování se. Tato pravidla musí být respektována. Volnost a svoboda každého jedince je vyvážena mírou omezení vyplývající z potřeb celé skupiny a dodržování režimu mateřské školy.

Pedagogové respektují obecně lidské, vývojové a individuální potřeby dítěte, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Učitelky jednají s dětmi nenásilně, přirozeně a citlivě. Navozují atmosféru pohody, bezpečí a klidu. Atmosféra třídy je příjemná, bez napětí a shonu. Děti mají v kolektivu stejné postavení. Mezi učitelkou a dětmi je pozitivní a emotivní vztah, děti mají dostatek prostoru k sebevyjádření. Děti dostávají jasné a srozumitelné pokyny. Třída je prostředím, do kterého se děti těší. Volnost a osobní svoboda jsou zdravě vyváženy s určitou mírou zodpovědnosti dítěte. S dětmi není manipulováno a je nepřípustná nezdravá soutěživost dětí. Je uplatňován pedagogický styl, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dětí. Vzdělávací nabídka je srozumitelná, dítěti blízká a prakticky využitelná. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem ani nadměrností prováděných činností. Pedagogové se vyhýbají negativním slovním hodnocením, děti dostatečně chválí a pozitivně hodnotí.

Každá třída si vytváří svá sociálně komunikační pravidla. Pedagogové vytvářejí tyto pravidla s dětmi, společně je navrhují a informují o nich rodiče.

Naše cíle:

- Soustředit se na popisné, konkrétní, pozitivní hodnocení situací.
- Nehodnotit dítě, ale jeho činnosti, skutky a situace.
- Prohlubovat vztahy mezi zaměstnanci, podporovat přátelskou atmosféru.
- Podporovat partnerské vztahy mezi dětmi i mezi rodiči a zaměstnanci MŠ.
- Zajistit maximální a harmonický rozvoj schopností, dovedností a vědomostí dítěte nezbytných pro úspěšnou výuku v ZŠ, eliminovat odklad školní docházky.

3.4 Organizace

Celková kapacita mateřské školy je 136 dětí. Dle potřeby u dětí mladších 3 let nebo i u dětí s příznávnými podpůrnými opatřeními, které jsou do školky zařazeny se kapacita MŠ adekvátně snižuje. Děti se snažíme rovnoměrně dělit podle pohlaví i případné speciální péče, kterou vyžadují (nutná zpráva od lékaře). Dle věkového dělení jsou odděleny děti mladší tří let s dětmi tříletými, které nově nastoupí do MŠ od dětí starších. Tyto děti nastupují do tříd, kde je režim uzpůsoben potřebám malých a nově nastupujících dětí a celý školní rok se nese v duchu adaptace a pozvolného zvykání na režim a organizaci v MŠ.

Třídy mateřské školy jsou zpravidla věkově homogenní. Snažíme se zachovat prostor pro sociální učení ve skupině dětí, avšak jsou zohledněny individuality každého dítěte.

Zařazování dětí do jednotlivých tříd probíhá s ohledem na vytvoření vyvážených skupin, co se týče sociokulturního prostředí, pohlaví apod. Přání zákonných zástupců na zařazení dětí do konkrétních tříd bude zohledněno, pokud to organizační a provozní podmínky mateřské školy dovolí.

Souběžné působení dvou učitelek na třídě je zpravidla zajištěno od 9:30 až do 12:30, pokud je to možné, tak i déle. Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního programu jsou zařazovány pravidelné zdravotně preventivní pohybové aktivity. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které organizujeme nad rámec běžného programu. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Na třídách s bilingvní výukou navíc dochází několikrát týdně k souběžnému působení pedagoga s rodilým mluvčím, případně speciálním pedagogem.

Během školního roku se děti účastní různých kulturních a společenských akcí, výletů a exkurzí. Všechny tyto aktivity jsou plánovány tak, aby děti obohatily a doplnily tak aktivity, cíle a záměry vzdělávání v mateřské škole. Denní řád mateřské školy je dostatečně flexibilní, aby v případě potřeby umožnil reagovat na změny a aktuální potřeby.

Nadstandardní a další aktivity a zájmové kroužky jsou organizovány v odpoledních hodinách, nenarušují průběh vzdělávání dle ŠVP avšak nejsou jeho plnohodnotnou součástí, proto bývají zpravidla zpoplatněny a nejsou povinné.

K dítěti přistupujeme individuálně, skupinově i frontálně, dle aktuálních potřeb. Dbá se i na možnou potřebu úplného soukromí. Děti mají možnost uchýlit se do klidového prostředí. Při spojování tříd z provozních důvodů dbáme na dodržení hygieny (dítě má vždy své lůžkoviny, svůj hřebínek, užíváme papírové ručníky). Ve třídách nejsou překračovány stanované počty dětí. Spojování dětí je prováděno jen v nejnutnějších případech.

Charakteristika tříd:

1. Třída – Tučňáčci: bilingvní výuka, počet dětí ve třídě: do počtu 20
2. Třída – Méďové: bilingvní výuka, počet dětí ve třídě: do počtu 24
3. Třída – Slůňata: běžná třída, počet dětí ve třídě: do počtu 24
4. Třída – Vlčata: bilingvní výuka, počet dětí ve třídě: do počtu 24
5. Třída – Klokánci: bilingvní výuka, počet dětí ve třídě: do počtu 24
6. Třída – Lvičata: bilingvní výuka, počet dětí ve třídě: do počtu 20

Organizace MŠ:

- Provoz mateřské školy na hlavní budově je celodenní od 6:00 do 16:30 hodin
- Provoz ve třídě „Lvičata“ je od 6:30 do 16:00 hodin a ve třídě „Tučňáčci“ je od 6:30 do 16:00 hodin

Po obědě si mohou rodiče vyzvednout děti od 12:15 do 12:45 hodin. Po domluvě kdykoli.

Rodiče jsou povinni předat osobně dítě učitelce na třídě, a to nejpozději do 8:15.

Pozdější příchod dítěte do mateřské školy je možný po domluvě s učitelkou.

Pro vyzvedávání dětí jinou osobou, než zákonným zástupcem je sepsáno tzv. Pověření o přebírání dítěte druhou osobou. Podrobné informace o režimových a organizačních opatřeních jsou uvedeny ve školním řádu mateřské školy.

Naše cíle:

- V denním programu zajistit vyváženost spontánních a řízených činností, vycházet z prožitkového učení, v maximální možné míře zařazovat prožitkové učení a experimentování.
- Při vzdělávání respektovat a podporovat individualitu každého dítěte.
- Vytvořit dítěti prostor pro rozvíjení, objevování a poznávání sebe sama v bezpečném přijímajícím prostředí.
- V optimální míře kombinovat skupinové a individuální činnosti s frontálním přístupem.
- Vzdělávací nabídku přizpůsobovat konkrétní skupině dětí a tématu, který je co nejvíce spjat s aktuálním dnem.
- Formovat u dětí vztah ke sportu a k pohybovým aktivitám obecně.

3.5 Řízení mateřské školy

V čele tohoto právního subjektu stojí statutární zástupce – ředitelka ZŠ a MŠ Ostrava, Ostrčilova 10,p.o.. Tato jedná ve všech záležitostech jménem školy. Schvaluje organizační strukturu školy a rozhoduje o záležitostech školy, vymezených v rámci své pravomoci. Vnitřní předpisy mateřské školy (Organizační řád, Školní řád, směrnice vydané ředitelkou, interní pokyny, aj.) vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy, práva a povinnosti zákonných zástupců dětí i dětí samotných. Ředitelkou jmenovaná je zástupkyně ředitele pro MŠ, která je v čele organizace plně zodpovědná za její chod.

Všichni zaměstnanci vytvářejí příznivé fyzické i psychické pracovní prostředí, zapojují do řízení mateřské školy, plní své kompetence a zajímají se i o názory ostatních. Zaměstnanci si navzájem pomáhají, spolupracují jako tým, flexibilně řeší vzniklé překážky (zastupování). V případě vzniklých organizačních záležitostí, které významně ovlivňují provoz organizace, oznámí neprodleně skutečnost zástupkyni ředitele. O dlouhodobě plánovaném uzavření MŠ informuje ředitelka v dostatečném předstihu.

Organizace vzdělávacího procesu se řídí platnými zákony a vyhláškami a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Kompetence, pravomoci a povinnosti pracovníků jsou vymezeny v jejich pracovních náplních. Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry. Řízení školy je postaveno na osobním kontaktu, otevřené komunikaci a vzájemné dohodě. Všichni zaměstnanci jsou zapojeni do řízení mateřské školy a je respektován jejich názor. Pracovní prostředí je založeno na vzájemné důvěře a toleranci. Pedagogický sbor pracuje jako tým.

V mateřské škole je vytvořen funkční informační systém. V kanceláři školy jsou zřízeny přihrádky pro všechny pedagogy i ostatní zaměstnance, kde jsou vkládány všechny důležité informace ze strany vedení nebo informace zaměstnanců navzájem. Dalším způsobem předávání informací mezi zaměstnanci je spojení služebními mobilními telefony na třídách a užívání komunikační mobilní aplikace WhatsApp. Pro potřeby vnitřní komunikace mezi zaměstnanci je také zřízeny osobní a třídní e-mailové adresy a využívá se sdílených disků a sdíleného organizačního kalendáře. Pravidelné jsou pedagogické a provozní porady a v nutných případech jsou svolávány operativní schůzky.

Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy. Na základě těchto výsledků se ovíjí další činnost.

Komunikační a informační systém školy:

- Informační nástěnky: nacházejí se u vstupu do hlavní budovy a v jednotlivých šatnách tříd, ve společných prostorách před jednotlivými třídami. Rodiče se zde mají možnost seznámit s činností školy, činností třídy, plánovanými akcemi, třídním vzdělávacím programem, aktuálními tématy a informacemi.
- Webové stránky mateřské školy www.zsostrcilova.cz, stránky jednotlivých tříd.
- Třídní schůzky v měsíci září, další dle potřeb konkrétní třídy.
- Informační schůzka pro zákonné zástupce nově přijatých dětí na konci předcházejícího školního roku v měsíci červnu.
- Společnými setkáními při tvořivých dnech a akcích mateřské školy.
- Individuálními setkáními dle potřeby jedné či druhé strany.
- E – mailovými zprávami rodičům dle jednotlivých tříd.

Naše cíle:

- Společně se podporovat a motivovat, respektovat a hledat optimální řešení vzniklých situací.
- Pracovat na kvalitním pracovním prostředí plném pohody, vstřícnosti.
- Uskutečňovat setkávání zaměstnanců na neformálních akcích.
- Pracovat na dalším rozvoji a životě MŠ, mít pocit sounáležitosti se školou a jejím fungováním.
- Dosáhnout rovnoměrného rozložení pracovních povinností a zodpovědnosti mezi všechny zaměstnance.
- Informovat rodiče o dění v mateřské škole nejen zprostředkovaně přes třídy, zkvalitnit tok informací směrem k jednotlivým zaměstnancům.
- Zachovávat patřičnou mlčenlivost a diskrétnost o svěřených vnitřních záležitostech rodin, školy, dětí, neposkytovat důvěrné informace.
- Tok informací směřovat jen určené osobě.
- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole k datu účinnosti toho ŠVP pracuje 12 pedagogických pracovníků, z čehož jedna zastává funkci zástupkyně ředitele pro MŠ. Dále dle potřeby MŠ zaměstnává asistenty pedagoga v závislosti na přiznaných podpůrných opatřeních. Všech 12 učitelek MŠ je plně kvalifikováno a většina má dostatečnou praxi v oboru. 5 učitelek má ukončené vysokoškolské vzdělání, jedna vyšší odborné. Pracovní doba učitelek se překrývá v maximální možné míře, kterou dovolují organizační možnosti školy. Administrativní činnost zajišťuje administrativní pracovník společný pro základní a mateřskou školu. Ekonomické oddělení je rovněž součástí základní školy.

Stravování v mateřské škole zajišťuje školní jídelna, v budově mateřské školy jsou k dispozici dvě kuchařky. O úklid budov a školní zahrady se starají 4 správní zaměstnanci, z toho jeden na částečný úvazek.

Jmenný seznam zaměstnanců je uveden v ročním plánu školy, který reflektuje případné změny, které nastanou v průběhu platnosti tohoto ŠVP.

Všichni pedagogičtí pracovníci mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Pracovní tým pracuje na základě jasně stanovených pravidel. Každý zaměstnanec zná svou pracovní náplň a další kompetence. Pracovní směny učitelů jsou organizovány tak, aby byla zajištěna optimální péče. Ve většině případů jsou služby učitelů naplánovány tak, aby se učitelé překrývali v rozsahu nejméně dvou a půl až tří hodin (řízená činnost, pobyt venku, převlékání, příprava na oběd, oběd). V nutných případech vypomáhají na třídách ostatní zaměstnanci mateřské školy, kteří mají pro tuto činnost pověření.

Pedagogové v naší mateřské škole se řídí ve své práci těmito pedagogickými zásadami:

- Zásada úcty ke každému člověku
- Zásada ohledu na věkové a individuální zvláštnosti
- Zásada opory o kladné rysy dítěte
- Zásada aktivity dítěte
- Zásada demokratického vztahu mezi učitelkou a dítětem
- Zásada všestranného rozvoje osobnosti učitele
- Zásada názornosti
- Zásada cílevědomosti
- Zásada vědeckosti
- Zásada důslednosti

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v mateřské škole:

Pedagogičtí zaměstnanci mají po dobu výkonu své pedagogické činnosti povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovují, upevňují a doplňují kvalifikaci. Zástupkyně ředitelky mateřské školy organizuje DVPP podle plánu dalšího vzdělávání. Při stanovení přihlíží ke studijním zájmům učitelky, potřebám školy a rozpočtu mateřské školy. Nedílnou součástí je DVPP je zvyšování jazykové úrovně a kvalifikace pedagogů vyučujících na třídách s bilingvní výukou.

Naše cíle:

- Rozvíjet týmového ducha v celém kolektivu zaměstnanců MŠ
- Ke vzdělávání přistupovat skrze pedagogické zásady
- V plánování přímé pedagogické práce zajistit co nejdelší dobu souběžné práce dvou učitelek na jedné třídě a jejich maximální spolupráci při tvorbě TVP a průběžném plánování
- Podporovat pedagogické zaměstnance v dalším vzdělávání korespondujících s dalším směřováním mateřské školy

3.7 Spoluúčast rodičů, spolupráce s dalšími institucemi

Spolupráce s rodiči

V naší mateřské škole je nezbytnou součástí úzká kooperace školy se zákonnými zástupci dětí. Základ, na kterém mateřská škola začne stavět, je položen právě v rodině. Cílem je pro nás vytvořit prostředí oboustranné důvěry a navázání neformálních vztahů. Rodiče se mohou a zpravidla se rádi účastní akcí, které jsou připravovány. Snažíme se rodiče nenásilně zapojovat do života mateřské školy nejen v roli pozorovatele, ale jako spolutvůrce dalšího rozvoje mateřské školy.

Rodiče mají možnost konzultovat s učitelkami průběh vzdělávání dětí. Dále nabízíme rodičům zapůjčení odborné literatury, zprostředkování kontaktů na další odborníky, besedy na téma vzdělávání a výchovy dětí předškolního věku. Učitelé podporují rodinnou výchovu a nabízejí rodičům poradenství v otázkách výchovy. Dle potřeby a po domluvě s rodiči spolupracujeme se speciálním pedagogem a školním psychologem působícím na základní škole. Učitelé se však vyvarují přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Vzájemný vztah mezi zaměstnanci školy a zákonnými zástupci dítěte je založen na oboustranné důvěře a otevřenosti. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelé mají na zřeteli potřeby jednotlivých dětí a jejich rodin.

Všechny informace o dění v mateřské škole mohou rodiče získat z webových stránek MŠ, na informačních tabulích a nástěnkách, v rámci společných setkání, schůzkami a aktivitami, skrze individuální rozhovory s učitelkou, FB profilu ZŠ a MŠ či emailem.

Rodiče jsou informováni o průběhu vzdělávání již před nástupem do školy na schůzce rodičů nově přijatých dětí. Na začátku roku pak probíhají pravidelné schůzky rodičů na třídách, kde jsou zákonní zástupci seznámeni s existencí vnitřních předpisů mateřské školy, školním řádem a dalšími důležitými předpisy, které upravují fungování MŠ. Tyto předpisy jsou přístupné na nástěnce v hlavní budově mateřské školy a v kanceláři zástupkyně ředitelky mateřské školy. Dále jsou seznámeni se ŠVP, organizací dne a mnohými dalšími informacemi.

Pravidelně také zjišťujeme spokojenost zákonných zástupců s naší organizací, a to dvěma způsoby. Neformálně při akcích MŠ či jednotlivých tříd a formálně prostřednictvím dotazníku, který cíleně mapuje jednotlivé oblasti v MŠ a jejich hodnocení rodiči. Zákonným zástupcům je také nabídnuta možnost zapojit se do dění MŠ, podávání návrhů na zlepšení organizace a to jak osobně, tak písemnou či elektronickou formou.

Tradiční akce pořádané mateřskou školou a akce pořádané ve spolupráci s rodiči:

- Jablíčkové hody
- Podzimní Bramborka a Dýňobraní
- Halloweenský lampionový průvod
- Martinovy lucerny
- Mikulášská nadílka
- Rozsvícení vánočního stromu
- Vánoční tvořivé dílny
- Vánoční jarmark
- My Tři králové
- Zima čaruje
- Zimní sportovní hry
- Den Sv. Valentýna
- Masopustní veselí, Karneval
- Lyžařský kurz
- Vítání jara, vynášení Morany
- Březen, měsíc knihy
- Velikonoční tvořivé dílny
- Den Země
- Rej čarodějnic
- Den pro maminky
- Den dětí

- Letní sportovní hry
- Den pro tatínky
- Zahradní slavnost
- Pasování předškoláčků

V každé třídě je služební mobil, který slouží k rychlému spojení se zákonnými zástupci. Učitelé jednotlivých tříd komunikují s rodiči také elektronickou cestou. Pravidelně zákonné zástupce informují o připravovaných aktivitách, tematických celcích a dětí na konkrétní třídě. Učitelé jsou v denním kontaktu s rodiči při přebírání a odevzdávání dětí. V případě potřeby jsou sjednány individuální schůzky mezi rodiči a učiteli, případně vedením školy.

Učitelé i ostatní zaměstnanci školy chrání soukromí rodin a zachovávají diskrétnost. Nakládání s osobními údaji rodičů a dětí se řídí ustanovením zák. č. 101/2000 sb. v platném znění 183/2017.

Naše cíle:

- Směrem k veřejnosti, rodičům a dětem být otevření a pozitivně naladěni
- Zpracovat na dalším zlepšení informačního toku směrem k rodičům, webových stránkách, FB profilu
- Být korektní a taktní ke svěřovaným informacím
- Udržet prestiž a tradici MŠ
- Více rodiče motivovat k zájmu o průběh vzdělávání v MŠ, o záměrech v oblasti vzdělávacích cílů, zapojení rodičů do výuky formou doplnění tematických bloků (např. zprostředkování ukázek zajímavých zaměstnání, ukázkou domácích či exotických zvířat, hra na méně tradiční hudební nástroje, apod.)

Spolupráce s dalšími institucemi

Naše mateřská škola spolupracuje s mnohými organizacemi a institucemi jejichž prostřednictvím se snažíme vhodně doplňovat a obohacovat vzdělání dětí. Mezi tyto instituce patří především Knihovna města Ostravy, Středisko volného času, Městská policie, Dolní oblast Vítkovice, Český červený kříž, Kulturní a vzdělávací zařízení, divadelní společnosti, Agentura ochrany přírody a krajiny a další. Pravidelně ve spolupráci s dalšími institucemi také organizujeme Vodní hrátky, Usměvavé lyžování a ozdravné zimní a letní školy v přírodě.

Mateřská škola také spolupracuje, jakožto instituce poskytující praxi studentům se středními, vyššími odbornými i vysokými školami (Střední odborná škola Karviná – obor předškolní a mimoškolní pedagogiky, VOŠ PRIGO, Ostravská univerzita, Univerzita Palackého v Olomouci).

4 Organizace vzdělávání

4.1 Provoz a vnitřní režim mateřské školy

K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, stanoví ředitelka MŠ počet pedagogických pracovníků tak, aby na jednoho učitele připadlo nejvýše 20 dětí z běžných tříd. Při zajišťování zotavovacích pobytů, popřípadě výletů pro děti určí zástupkyně ředitelky pro MŠ počet pedagogických pracovníků tak, aby byla zajištěna výchova dětí, včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, jejich bezpečnost a ochrana zdraví.

Provoz mateřské školy

Provoz hlavní budovy - levý vchod (třídy č. 2 – č. 5)

06:00 – 16:30 hodin provoz budovy

06:00 – 07:30 scházení dětí ve třídě č.2 – Médřové

07:30 – 08:15 scházení dětí na jednotlivých třídách

12:15 – 12:45 vyzvedávání dětí po obědě

14:45 – 16:00 rozcházení dětí na jednotlivých třídách

16:00 – 16:30 rozcházení dětí na třídě č.2 - Médřové

Do této části budovy mohou rodiče vstoupit po zazvonění na příslušnou třídu na zabezpečovacím audiovizuálním zařízení u vchodových dveří.

Provoz samostatné části budovy – pravý vchod (třída Tučňácci)

06:30 – 16:00 hodin

06:30 – 08:15 scházení dětí

12:00 – 12:30 vyzvedávání dětí po obědě

14:30 – 16:00 rozcházení dětí

Zákonný zástupce je do této části budovy vpuštěn po zazvonění u hlavních vchodových dveří.

V době od 06:00 do 06:30 se děti scházejí v hlavní části budovy ve třídě č.2 – Médřové

V době od 16:00 do 16:30 se děti rozcházejí v hlavní části budovy ve třídě č.2 - Médřové

Provoz odloučeného pracoviště – Ostrčilova (třída Lvičata)

06:30 – 08:15 scházení dětí

12:00 – 12:30 vyzvedávání dětí po obědě

14:30 – 16:00 rozcházení dětí

Zákonný zástupce je do této části budovy vpuštěn vchodem základní školy a po registraci na vrátnici budovy.

Režimové požadavky

Předškolní vzdělávání zabezpečuje uspokojování přirozených potřeb dítěte. Rozvoj jeho osobnosti probíhá ve spolupráci rodiny a předškolního zařízení.

- **Nástup dětí:** od 6:00, nejpozději do 8:15 hodin. Po domluvě s učitelkou je možno přivést dítě do MŠ během celého dne (návštěva lékaře, logopeda apod...)
- **Spontánní hra:** Spontánní hra probíhá během celého dne. Spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené. Spontánní činnosti jsou zařazovány hlavně do ranních her a činností a odpoledních činností. Spontánní hra je využívána k pozorování dětí a jejich diagnostice.
- **Činnosti dětí řízené pedagogem:** Řízené činnosti jsou zařazovány většinou po svačince, před pobytem dětí venku. Naplánování střídání těchto činností je v kompetenci

učitelek. V této době se snažíme co nejefektivněji organizovat souběžné působení pedagogů na třídě a s rodilými mluvčími.

- **Pohybové aktivity:** Pohybové aktivity jsou zařazovány během celého dne. Mateřská škola je vybavena různým náčiním, náradím a pomůckami pro pohybové aktivity dětí. Pomůcky byly doplněny atletickou sadou a koloběžkami. Pro venkovní aktivity slouží školní zahrada a hřiště Základní školy Ostrčilova. Během školního roku děti navštěvují kurz plavání s názvem Vodní hrátky v prostorách vodoléčby Lázní Sareza, starší děti mají zajištěny plavecký kurz na bazénu Mexiko. Dále je organizován lyžařský kurz a pravidelně se organizují školky v přírodě.
- **Pobyt venku:** Pro pobyt venku je využívána školní zahrada, která je vybavena pískovišti, skluzavkami, průlezkami, a houpadly. Pravidelně je využíváno hřiště ZŠ. Děti využívají dětské dopravní prostředky – koloběžky, trojkolky. Každá třída má vybavení pro míčové hry a florbal. Zahrada má dostatečné zatravněné plochy. V zimním období je kopec u hřiště školy využíván k zimním sportům – bobování. Pobyt venku je zařazován v dopoledních hodinách, zpravidla v době od 9:45 do 11:45 hodin. Pobyt dětí na školní zahradě je zařazován také v odpoledních hodinách. Každodenně sledujeme smogovou situaci a dle naměřených hodnot upravujeme délku pobytu a pohybové aktivity dětí. Údržbu školní zahrady, kontrolu hracích prvků, údržbu zeleně a výměnu písku v pískovištích provádí pravidelně Technické služby města Ostravy dle stanoveného harmonogramu. Vnitřní i venkovní prostory jsou vyhovující a odpovídají vyhlášce 410/2005 Sb.
- **Odpočinek a spánek:** Odpočinek je součástí režimu dne. K odpolednímu odpočinku slouží herny. Lehátka jsou denně připravována a sklízena. Lehátka jsou lehká a opatřena nepropustnými prostěradly. Každé lehátko je označeno značkou dítěte. Doba odpočinku vychází z individuálních potřeb dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou po kratším odpočinku nabídnuty náhradní, klidové činnosti. Děti vstávají po 14 hodině. Pyžama si děti po odpočinku pověsí na věšáky určené jen pro pyžama. V pátek si děti berou pyžama domů na vyprání.
- **Stravování a pitný režim:** Děti nejsou nuceny do jídla, ale jsou vedeny k tomu, aby si postupně osvojily zásady zdravého stravování. V této oblasti úzce spolupracujeme také s rodiči. Na základě lékařské zprávy nebo informace rodičů respektujeme zákaz konzumace určitých potravin. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy je dodržován požadovaný interval. Děti jsou vedeny ke kultuře stolování. Pitný režim je zajištěn pramenitou vodou a čajem a je zajištěn po celý den. Děti tak mají možnost kdykoliv se během dne napít. V chladných měsících dostávají děti čaj s vyšším množstvím vitamínu v podobě čerstvých citrónů. V letních měsících je zajištěn pitný režim i při pobytu venku. Učitelky dbají, aby děti pravidelně pily.

Doba výdeje - dopolední svačinka

Třída Tučňáci a třída Lvíčata: 8:30 hodin

Třída Médřové, Slůňata, Klokánci, Vlčata: 8:45 hodin

Doba výdeje - oběd

Třída Tučňáci a třída Lvíčata: 11:30 hodin

Třída Médřové, Slůňata, Klokánci, Vlčata: 11:45 hodin

Doba výdeje - odpolední svačinka

Třída Tučňácci a třída Lvíčata: 14:00 hodin

Třída Měďové, Slůňata, klokánci, Vlčata: 14:15 hodin

V průběhu dne je možno přizpůsobit organizaci činností dětí jejich potřebám a aktuální situaci. Zachovány zůstávají vždy přiměřené intervaly mezi jídly, dostatečný pobyt venku. Režim dne může být upraven pro každou třídu dětí zvláště, podle programu a aktuálních potřeb dětí.

Od příchodu dětí do MŠ probíhají individuální a skupinové činnosti dětí, podle zájmu. Při tom je dbáno na soukromí dětí, pokud projeví potřebu samostatné práce, nebo pobytu v klidovém prostředí mimo společné akce, je jim to umožněno. Dětem v období adaptace je umožněn individuální režim. Didakticky cílené individuální, spontánní a řízené činnosti vedené učitelkou probíhají v průběhu celého dne, vycházejí ze zájmu a potřeb dětí. Pobyt venku je přizpůsoben podle počasí přibližně 2 hodiny. V zimě je pobyt omezen při nepříznivém počasí (vítr, mlha, déšť, znečištěné ovzduší, nebo teploty pod -10°C .) V letních měsících se aktivity přesouvají ven s využitím zahrady a vycházek v přírodě.

Stanovený základní režim může být upraven v případě, že to vyplývá ze školního vzdělávacího programu, pořádání výletů, exkurzí, návštěv kulturních zařízení, besídek, dětských dnů a podobných akcí. Rámcový režim dne je postaven na stabilním časovém rozpětí jídel v tříhodinovém intervalu.

4.2 Přijímání dětí do mateřské školy

Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let. Přijímání dětí do mateřské školy se provádí formou zápisu k předškolnímu vzdělávání. Termín a místo zápisu stanoví ředitel mateřské školy po dohodě se zřizovatelem a zveřejní informace na místech k tomu určených. Děti mohou být do mateřské školy přijímány i v průběhu školního roku.

Ředitel školy stanoví pro zápis dětí do mateřské školy kritéria, která jsou zveřejněna současně se zveřejněním termínu a místa zápisu (§ 34 odst. 2). Odpovědnou osobou pro tvorbu kritérií je zástupkyně ředitele pro MŠ a ředitelka MŠ. Přihlášku k předškolnímu vzdělávání obdrží rodiče na portálu předškolního vzdělávání, případně v mateřské škole. Součástí přihlášky je vyjádření dětského lékaře. Informace o přijetí dítěte je umístěna na internetových stránkách a na viditelném místě v mateřské škole do 14 dnů. Jméno dítěte je nahrazeno identifikačním číslem, o kterém je zákonný zástupce informován u zápisu do MŠ. O přijetí či nepřijetí dítěte do MŠ jsou zákonní zástupci informováni ve správním řízení. Ředitel školy může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Tato informace bude potvrzená ošetřujícím lékařem na žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání.

Do mateřské školy mohou být přijaty děti se speciálními vzdělávacími potřebami. K posouzení podmínek pro přijetí dětí se zdravotním postižením, je nutné písemné vyjádření školského poradenského zařízení, popřípadě také registrujícího lékaře.

Povinné předškolní vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 2). Pokud nepřihlásí zákonný zástupce dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání, dopustí se

přestupku podle § 182a školského zákona (§ 182a). Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává ve spádové mateřské škole, pokud se zákonný zástupce nerozhodl pro jinou mateřskou školu nebo pro individuální vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 2).

Povinné předškolní vzdělávání v naší mateřské škole má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech nejméně 4 hodiny v časovém rozpětí od 8:15 do 12:15 hodin. Časový rozsah povinné docházky je vždy uveden ve školním řádu. Povinné předškolní vzdělávání trvá případně i ve školním roce, pro který byl dítěti povolen odklad povinné školní docházky a je ukončeno až začátkem plnění povinné školní docházky. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech školních prázdnin. Jarní prázdniny se určují podle sídla mateřské školy, v souladu s organizací školního roku.

Školní řád mateřské školy stanoví: časové rozpětí plnění povinného předškolního vzdělávání v rozsahu 4 hodin s časem začátku, podmínky pro uvolňování dětí plnících povinné předškolní vzdělávání a podmínky pro omlouvání dětí.

Individuální vzdělávání je jednou z forem plnění povinného předškolního vzdělávání. Tuto formu vzdělávání je zákonný zástupce povinen písemně oznámit řediteli školy a to 3 měsíce předem. Rodičům těchto dětí budou doporučeny oblasti ze Školního vzdělávacího programu, ve kterých má být dítě rozvíjeno. Ve školním řádu jsou stanoveny termíny a způsob ověřování získaných dovedností v těchto oblastech.

4.3 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V mateřské škole se snažíme vytvořit optimální podmínky pro to, aby ke každému bylo přístupováno individuálně a měl možnost se vzdělávat a rozvíjet dle svých osobních potřeb. Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami ve smyslu RVP PV se rozumí dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje zajištění podpůrných opatření. Podpůrná opatření se dělí do pěti stupňů, z nichž pouze první stupeň realizuje mateřská škola bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě Plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě IVP nebo PLPP, který je zpracována na základě zprávy ze ŠPZ. Podmínky vzdělávání se upravují dle jednotlivých individuálních potřeb dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními. Pokud ŠPZ přidělí dítěti i asistenta pedagoga, účastní se, v přiznaném rozsahu, vzdělávání také. Pokud to organizační možnosti dovolují, je snížen počet zapsaných dětí na dané třídě. Plán pedagogické podpory zpracovává učitelka dítěte na základě pedagogické diagnostiky a projednává se zákonnými zástupci dítěte za přítomnosti zástupkyně ředitelky mateřské školy. PLPP se vyhodnocuje za účasti zákonného zástupce dítěte zpravidla 1x za 3 měsíce a na základě těchto výstupů se stanoví další postup. IVP se stanovuje na základě zprávy ze ŠPZ, projedná se se zákonnými zástupci dítěte a vyhodnocuje se zpravidla 1x za 3 měsíce. Z výsledků se stanoví další postup a cíle.

Pokud to podmínky a stav dítěte dovolí, integrace je přínosná nejen pro integrované dítě, kterému toto začlenění pomáhá pěstovat zdravé sebevědomí a schopnost soužití s většinovou populací, ale i pro ostatní děti, které se naučí respektovat výraznější odlišnosti u některých jedinců a chovat se k nim přirozeně a s respektem. Celkový průběh integrace je závislý na spolupráci s rodinou a ŠPZ, systematickém přístupu, pochopení dítěte nejen ze strany dospělých, ale i dětí a hlavně vytvoření podmínek pro vzdělávání integrovaného dítěte, přizpůsobení metod práce, plánování i organizaci činností, apod. Rámcové cíle jsou i pro tyto

děti společné, ale při jejich dosahování se zohledňuje prostor pro vytvoření optimálních podmínek k jejich dosažení. Účelem podpory je maximální zapojení a využití potenciálu jedince.

Vzhledem k tomu, že učitelé v mateřské škole nejsou schopni v plné míře zajistit kvalifikovanou péči v oboru speciální pedagogiky, dle potřeby spolupracují se speciálním pedagogem a dětským psychologem. Pedagogičtí pracovníci budou využívat dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků k problematice vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

4.4 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných a dětí mladších 3 let

Podporujeme a rozvíjíme talent a nadání tak, aby formy rozvoje byly přístupné každému a vycházely z myšlenky, že každý je na něco nadaný, či má talent. Tyto talenty, byť často utajené či skryté, objevujeme, probouzíme a dále systematicky rozvíjíme. Spolupracujeme s rodiči a metodou včasné diagnostiky a nabídky různorodých aktivit se snažíme u dětí odhalit nadání či mimořádné schopnosti. Mateřská škola vytváří ve svém vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální schopnosti. Podpora mimořádných schopností je zajišťována tak, aby nebyla jednostranná a neomezovala pestrost obvyklé vzdělávací nabídky.

Vzdělávání v mateřské škole je možno organizovat pro děti od dvou let. Rámcové cíle z RVP PV lze aplikovat pro vzdělávání dětí od dvou let, ale je nutné zohlednit věková specifika související s úrovní vývoje ve všech rovinách. Pro kvalitnější práci s dětmi od dvou let, jsou v mateřské škole zřízeny dvě třídy, kde je možné zařadit děti od dvou do 4 let. Děti, které v tomto věkovém rozpětí začnou navštěvovat naši MŠ mají celý režim dne a průběh vzdělávání uzpůsoben právě potřebám mladších dětí. Den je rozdělen na jednotlivé části s využitím stále se opakujících přechodových rituálů. Činnosti a aktivity se opakují, děti si pomalu zvykají na řád a pravidla, které jsou nezbytné pro společné fungování. Ve třídě, kde jsou děti mladší tří let je snížený stav dětí dle vyhlášky.

Dítě v tomto období je značně egocentrické, vymezuje se vůči okolí, objevuje, nejrady všemi smysly, experimentuje, neorientuje se v prostoru a čase, je méně obratné, naplňuje ho přítomnost. Vývoj v tomto věku je velmi výrazný ve všech oblastech. Tomu všemu se přizpůsobuje plánování a aktivity tříd, kde jsou děti od dvou let zařazovány. Pro úspěšnou pedagogickou práci jsou aktivity a nabídky činností střídány s trénováním hygienických, sebeobslužných a dalších návyků a praktických dovedností, které ale i tak ponechají maximální možný prostor pro volné hry a pohybové aktivity. Dalším bodem je položení základů pro utváření celoživotních návyků, hodnot, pravidel, norem a jejich respektování.

Adaptace dětí od dvou let probíhá dle tohoto ŠVP a je na ní kladen velký důraz při spolupráci se zákonnými zástupci dětí. Děti mají možnost si přinést do školky vlastní hračku, která na ně bude pravidelně ve školce čekat a usnadní jim tak toto náročné období.

4.5 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora

již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Pokud mateřská škola v daném školním roce má zapsány méně než čtyři děti cizince s povinností předškolního vzdělávání, zajišťuje toto vzdělávání v rámci své výuky formou individualizace ve výuce, zapojením metod pro podporu dětí s omezením mateřského jazyka, případně vypracováním PLPP v kompetenci třídních učitelů.

4.6 Předškolní příprava

Zajišťujeme především maximální a harmonický rozvoj schopností dítěte nezbytných pro úspěšnou výuku čtení, psaní a elementárních matematických souvislostí. Věnujeme se všem důležitým dovednostem, schopnostem a vědomostem, které ovlivňují úspěšný start v první třídě.

S předškolními dětmi se pravidelně věnujeme Metodě dobrého startu. Cvičení MDS sledují harmonický rozvoj psychomotoriky ve všech aspektech. U dětí s normální psychomotorickou úrovní rozvoj aktivizují, u dětí s poruchami vývoje upravují nepravidelně se rozvíjející funkce. Dále seznamujeme děti s oblastí polytechniky a tím vzbuzujeme v dětech zájem o technické a manuální činnosti, podporujeme informační a elementární matematické dovednosti dětí. Do vzdělávání dětí pravidelně zařazujeme i využívání a práci s interaktivními tabulemi.

Nedílnou součástí našeho vzdělávání na bilingvních třídách je také výuka anglického jazyka pomocí metody Jolly Phonics. Děti se nenásilnou a zábavnou formou seznamují se základy anglického jazyka, osvojují si principy metody a pravidelně spolupracují s rodiči mluvčími individuálně nebo skupinkově.

Předškoláci se minimálně jednou týdně ve svých třídách v rámci nespacích aktivit motivují k samostatným činnostem, kde jsou zařazovány individuální činnosti na rozvoj dovedností potřebných k úspěšnému vstupu na ZŠ.

Děti s odloženou školní docházkou jsou zpravidla umístěny v jedné třídě, kde pro ně paní učitelky připravují činnosti na podporu jejich rozvoje v oblastech vyjmenovaných ve zprávě Doporučení pro odklad ze ŠPZ.

Desatero dovedností a schopností předškoláka (MŠMT č. j. 9482/2012-22) obsahuje přehled základních dovedností předškoláka, propojuje a sjednocuje cíle rodiny a školy. Je základem pro spolupráci rodiny a naší školy, která se na přípravě předškoláka podílí.

- Dítě je pohybově a fyzicky vyspělé, vědomě ovládá své tělo, je samostatné v sebeobsluze.
- Dítě je relativně citově samostatné a schopné řídit své chování.
- Zvládá přiměřeně jazykové, řečové a komunikativní dovednosti.
- Zvládá koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci.
- Dítě je schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy.
- Zvládá jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech.
- Má dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit.
- Dítě je přiměřeně sociálně samostatné a zároveň sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky ve skupině.
- Vnímá kulturní podněty a je schopno projevit tvořivost.
- Dítě se orientuje ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program „Pojed' s námi kolem světa“ navazuje a dále rozpracovává předcházející vzdělávací program. Stejně tak jako předcházející školní vzdělávací program bude klást důraz na rozvoj všech kompetencí uvedených v RVP PV. Dítěte na konci předškolního vzdělávání se týkají konkrétně:

- **Kompetence k učení** – soustředěně pozoruje, objevuje, vnímá souvislosti, experimentuje, užívá znaků a symbolů, získané zkušenosti uplatňuje v praxi, má elementární poznatky o světě kolem sebe a orientuje se v něm, všímá si dění kolem sebe, klade otázky a hledá odpovědi, má radost z toho co dokázalo a zvládlo, učí se spontánně ale i vědomě, záměrně si pamatuje, dokončuje to, co započalo, postupuje dle instrukcí a pokynů, umí odhadnout své síly, ohodnotit sebe i druhé.
- **Kompetence k řešení problému** – všímá si problémů kolem sebe, motivací je mu pozitivní odezva na aktivní zájem, řeší problémy, na které stačí samostatně, ostatní s pomocí. Využívá dosavadních zkušeností, metodu pokus omyl, experimentuje, spontánně vymýšlí nová vlastní řešení. Využívá logických, matematických i empirických postupů. Zpřesňuje matematické představy a elementární matematické souvislosti. Rozlišuje funkční řešení od nefunkčních, nebojí se chybovat a nachází ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu.
- **Kompetence komunikativní** – samostatně vyjadřuje své myšlenky, prožitky, pocity nálady (nejen slovně, ale i hudebně, výtvarně apod.) sdělení, rozumí slyšenému, reaguje a vede smysluplný dialog. Rozumí některým gestům, symbolům. Komunikuje bez zábran, ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní, má dostatečnou slovní zásobu, kterou nadále rozšiřuje, má povědomí o existenci jiných jazyků a elementární předpoklady k učení se jim.

- **Kompetence sociální a personální** – Má svůj názor, který je schopno vyjádřit, samostatně se rozhoduje. Vnímá, že odpovídá za své jednání. Chová se prosociálně, dokáže se zdravě prosadit i podřídit, spolupracuje, zvládá základní společenské návyky, respektuje druhé. Přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, pravidla. Chová se obezřetně v neznámých situacích a ve styku s neznámými lidmi, umí nepříjemné chování a jednání odmítnout. Je tolerantní k odlišnostem a jedinečným. Chápe, že nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a konflikty je lepší řešit dohodou. Dokáže se takovému jednání ubránit.
- **Kompetence činnostní a občanské** - Učí se plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat své činnosti. Rozpozná své slabé a silné stránky. Odhaduje rizika, vnímá, že se může rozhodnout samostatně, ale za své rozhodnutí zodpovídá. Má smysl pro povinnost, zajímá se o druhé, má základní povědomí o lidských hodnotách a normách, řídí se jimi. Vnímá potřebu chránit své okolí, přírodu.

Výše uvedených kompetencí dosahuje každý jedinec v individuální míře dle svých osobních možností a schopností. Kompetence je klasifikována jako soubor vědomostí, dovedností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a soužití ve společnosti.

Cílem předškolního vzdělávání tedy je:

- Rozvíjení dítěte, jeho obohacování, rozvoj schopnosti učit se a být průvodcem při poznávání světa.
- Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

To vše za dodržení několika základních zásad. Vzdělávání v mateřské škole probíhá hravou formou, nenásilně, spontánně, formou převážně prožitkového učení, objevování a experimentování. Dítě samo je nejdůležitější činitel vzdělávání, jsou brány ohledy na jeho věkové a osobnostní zvláštnosti, silné stránky se dále rozvíjí, ale neopomíjí se ani další roviny rozvoje osobnosti jedince.

Školní vzdělávací program je v souladu s RVP PV, je týmovou prací všech učitelů/učitelek a vychází z analýzy učitelů/učitelek, osobních dotazníků, pohovorů, průběžné evaluace v rámci TVP a rodičů. Vzdělávací program podporuje individuální přístup k dětem i naplňování jejich potřeb. Zaměřuje se na vyhledávání talentu a nadání u každého dítěte a jeho následný rozvoj a podporu přirozenou a nenásilnou cestou. Zohledňuje vývojová specifika ve vzdělávání.

Vzdělávací oblasti z RVP PV:

- 1) Dítě a jeho tělo (oblast biologická)
- 2) Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)
- 3) Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)
- 4) Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)
- 5) Dítě a svět (oblast environmentální)

Výše uvedené oblasti se při činnostech nenásilně prolínají a doplňují tak, aby vzdělávání bylo ucelené a homogenní. Veškeré dílčí cíle a vzdělávací nabídka výše uvedených oblastí budou směřovat k naplnění konkretizovaných očekávaných výstupů (KOV).

Mateřská škola je specifická zaměřením na multikulturní výchovu a bilingvní výuku. Oblast environmentálního vzdělávání a polytechniky je blíže zpracována v TVP konkrétních tříd dle jejich vlastních potřeb. Dále je vypracován strategický plán EVVO mateřské školy.

Metody a formy vzdělávání využívané při činnostech a aktivitách v mateřské škole:

- Prožitkové a kooperativní učení
- Situační učení a spontánní sociální učení
- Racionální učení založené na principu přirozené nápodoby
- Didaktické činnosti, které učitelka přímo nebo nepřímo motivuje
- Učitelka preferuje skupinovou, párovou a individuální organizaci práce před frontálním přístupem, podporují spoluúčasť a samostatné rozhodování a konání dětí, touhu po poznání a objevování, rozvíjí kamarádské vztahy mezi dětmi bez srovnávání dětí mezi sebou a soutěživosti.

5.1 Zaměření školy

Vzhledem k tomu, že mateřskou školu navštěvují děti různých národností, je vzdělávání dětí zaměřeno na multikulturní výchovu. Multikulturní výchova v mateřské škole představuje výchovu, která akceptuje kultury všech národností, které jsou ve třídě. Adaptace dětí do kolektivu českých dětí je citlivý proces. Pracujeme s metodami vhodnými pro děti s omezením mateřského jazyka. Vhodnou motivací, kladnými příklady, vytvářením přátelských vztahů mezi dětmi přispíváme k vytváření základů kladných postojů na celý život. Naučíme děti toleranci a budeme podporovat schopnost žít v multikulturní společnosti.

Postupně seznámíme děti se základy anglického jazyka tak, abychom usnadnili komunikaci dětí navzájem.

Dále se naše mateřská škola zaměří na environmentální výchovu dětí. Umožníme dětem osobní zkušenost s přírodou, necháme je zažívat svět kolem nás všemi smysly.

Nabídneme dětem dostatek aktivit, které lze provádět venku. Snažíme se aplikovat badatelsky orientovanou výuku a „učení venku“. Aktivně zapojíme děti do péče o životní prostředí. Děti budou zapojeny do projektů a aktivit spojených s celosvětovou osvětou (Den Země, Evropský den bez aut, Uklidme svět, Mezinárodní den na ochranu zvířat a další). Založíme vlastní minizahrádky, kde budeme pěstovat květiny a bylinky. Nedílnou součástí bude také vedení k efektivnímu a šetrnému využívání zdrojů, třídění odpadu a kladnému přístupu ke svému okolí. V rámci environmentální výchovy budeme tedy pomáhat dětem zažívat krásu a tajemství přírody, učit je přírodu milovat a mít k ní úctu. Environmentální výchova umožní dětem získat a rozvíjet všechny kompetence dané Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Naše úsilí bude směřovat k tomu, aby se děti cítily co nejlépe a do mateřské školy chodily s radostí. Naším cílem je, aby pobyt v mateřské škole zanechal v dětech pěkné vzpomínky na celý život.

5.2 Cíle vzdělávacího programu a předškolního vzdělávání

- Dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů a možností získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a splnilo tím klíčové kompetence
- Dát dětem základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, pro schopnost být samo sebou a zároveň se přizpůsobit životu v sociální komunitě – v kulturní a multikulturní společnosti
- Věnovat pozornost dětem s odloženou školní docházkou
- Jednat v duchu základních lidských a etických hodnot – to vše na úrovni přizpůsobené věku předškolního dítěte
- Umožnit dětem osvojit si anglický jazyk přirozeným způsobem, který odpovídá jeho rozumovým a jazykovým schopnostem
- Podporovat v dětech citový vztah ke svému regionu i celá vlasti
- Rozvíjet zájem dětí o přírodu, touhu ji poznávat a mít potřebu ji aktivně ochraňovat
- Umožnit dětem osobní zkušenost s přírodou, nechat jim ji zažívat všemi smysly
- Podporovat zdravější životní styl – zdravá strava, aktivní pohyb

5.3 Charakteristika výuky anglického jazyka

Bilingvní třídy pro děti od 3 do 4 let:

Děti jsou zábavnou formou seznamovány se základní slovní zásobou a základními pokyny v denním životě. Výuka probíhá formou her básniček a písniček, při kterých si děti osvojují slovní zásobu. Při výuce jsou používány hlavně vizuální a poslechové pomůcky, které dětem pomáhají k lepšímu pochopení a rozvoji jejich představivosti.

Doporučená literatura: Cookie and Friends, My First English Adventure, Playtime, Time to Talk, Come and Play, Angličtinka, doplňkové tematické materiály, literatura a pomůcky.

Bilingvní třídy pro děti od 4 do 5 let:

Děti si rozšiřují a upevňují slovní zásobu. Stoupá náročnost básniček a písniček, které jsou delší a náročnější na slovní zásobu. Dále jsou děti zábavnou formou vedeny ke komunikaci a reakcím v angličtině. Je kladen důraz na krátkou konverzaci. Jako výukový materiál je používána publikace Cookie and Friends, jejíž součástí jsou maňásci, plakáty, obrázky a CD. Každé dítě má svůj pracovní sešit. Děti se poprvé setkávají s metodou Jolly Phonics, která se u této věkové kategorie zaměřuje na správnou výslovnost zvuků a správné znázornění (actions). Výuka je doprovázena Jolly Songs, které pomáhají dětem při učení se správné výslovnosti a rozšiřují slovní zásobu. Big Story Book slouží jako vizuální pomůcka pro vyprávění příběhu k danému zvuku.

Doporučená literatura: Cookie and Friends, Happy House, Angličtina se zvířaty, pohádková angličtina, doplňkové tematické materiály, literatura a pomůcky.

Bilingvní třídy pro děti od 5 do 6 let:

Děti si upevňují a stále rozšiřují slovní zásobu. Učí se multisenzorickou metodu Jolly Phonics, která slouží k výuce správného psaní a čtení. Děti navazují na výuku Jolly Phonics z předešlého školního roku. Děti pracují se svými pracovními sešity, píší do písku a začínají číst. Děti se učí náročnější básničky a písničky. Učitelka angličtiny komunikuje s dětmi během dne v angličtině.

Doporučená literatura: Jolly Phonics, Ultimate Skill Builder, Super Songs, Blue Level, doplňkové tematické materiály, literatura a pomůcky.

Do tříd s bilingvní výukou dochází pravidelně rodilý mluvčí, který pomocí různých aktivit seznamuje děti se zvyky a životem v anglicky mluvících zemích.

5.4 Metody a formy vzdělání

Vzdělávání dětí probíhá během celého dne, během všech činností. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Dítě bereme jako partnera a uznáváme jeho osobnost a přijímáme ho takové jaké je. Klademe důraz na vlastní prožitky a zkušenosti dítěte a podporujeme jeho aktivity.

- **Prožitkové učení** je založeno na citovém prožívání a osobních zkušenostech dítěte. Je to učení pomocí hry nebo činností, ke které je dítě vnitřně motivováno, naladěno a citově je prožívá. Vychází z činností a situací navozujících prožitky dítěte.
Znaky prožitkového učení:
  - Pedagog pracuje a motivuje děti tak, aby podpořil jejich zájem o dané aktivity, aby se děti samy spontánně účastnily aktivit, které jsou jim nabízeny.
  - Objevnost – celé dětství je obdobím objevování, radosti z poznání nových věcí, skutečností, lidí. V předškolním věku děti poznávají a objevují různé souvislosti, rády experimentují, poznávají vlastnosti předmětů. Velkou příležitostí pro různé objevování a poznávání je doba pobytu venku, kdy mohou experimentovat s různými materiály.
  - Komunikativnost – Pedagog rozvíjí a podporuje komunikační dovednosti dětí. Pod tímto pojmem si představujeme dorozumívání, slovní sdělení, předávání zkušeností, vybízení k určitému jednání, chování.
  - Prostor pro aktivitu a tvořivost a fantazii – děti mohou při dodržování dohodnutých pravidel využívat celý prostor třídy, mohou si brát hračky a pomůcky bez dovolení, za předpokladu, že si je po sobě uklidí. Úkolem pedagogů je co nejvíce rozvíjet dětskou tvořivost.
  - Konkrétní činnosti - konkrétními činnostmi jsou myšleny hlavně manipulační činnosti s různými materiály, které mohou děti využívat ve svých hrách a výtvarných činnostech. Děti tak mohou rozvíjet svou představivost, tvořivost a fantazii.
  - Celostnost – děti při učení zapojují všechny smysly a tím je jejich poznání bohatší a hlubší. Nejvhodnější jsou smyslové hry a různé experimenty.
- **Kooperativní učení** je často zaměňováno s formou práce dětí ve skupinách. Toto učení musí splňovat určitá kritéria.
  - Pozitivní vzájemná závislost – děti vnímají fakt, že k dosaženému výsledku dospějí tehdy, pokud budou na společném projektu spolupracovat a ne soutěžit. Do mateřské školy nepatří soutěživé hry, ale spíše hry založené na vzájemné spolupráci.
  - Interakcí tváří v tvář – metoda práce v menších skupinách. Skupina by neměla být příliš velká. V případě velké skupiny se většinou nezapojí všechny děti. Skupinu volíme heterogenní a měly by zde být děti na různém stupni vývoje.
  - Osobní odpovědnost všech dětí ve skupině – děti ve skupině pracují na co nejlepším výsledku. Děti se při činnosti domlouvají, komunikují spolu, konstruktivně řeší daný problém. Pedagog poskytuje dětem podnětné prostředí, dostatek pomůcek a materiálů. Jeho role je spíše pozorovací. Důležitá je reflexe, která zajišťuje zpětnou

vazbu pro členy skupiny. Následnými rozhovory hodnotíme průběh činnosti. V mateřské škole se kooperativní učení využívá hlavně při tvořivých činnostech.

- **Situační učení** je promyšlené a předem naplánované a připravené. Využívá každodenních situací, které dětem poskytují praktické ukázky životních situací.
- **Hra** je pro dítě činností přirozenou, působí mu radost a zároveň vytváří prostor pro učení. Dítě by mělo mít především dostatek času a prostoru pro volnou hru. Mnohé děti si samostatně hrát neumí a je důležité, poskytnout jim příklad a pomoc k tomu, aby se to naučily. Učitelka by neměla do volných her dětí zasahovat, pokud nehrozí nebezpečí, že si děti ublíží. Může se však stát spoluhráčem.
- **Metody založené na manipulaci a experimentu** - myšlení dítěte je konkrétní, k jeho rozvoji dítě potřebuje manipulovat s předměty a materiály, experimentovat a zkoumat. Experimentuje i v oblasti sociálních vztahů a morálních hodnot. Pro experimentování potřebují děti vytvořit dostatek příležitosti.
- **Metoda založená na pohybu** - dítě má vyšší potřebu pohybu než dospělý, nevydrží se dlouho soustředit na klidové činnosti, jeho pohybový aparát se rozvíjí a omezení pohybu by mohlo mít na tento rozvoj negativní důsledky. V předškolním věku dochází ke zpřesňování pohybových dovedností, dítě potřebuje tyto dovednosti trénovat a posilovat. Dostatek pohybu je příznivý i pro rozvoj kognitivních schopností a pro návyky vedoucí ke zdravému životnímu stylu. Dítě by mělo mít především dostatek prostoru a příležitostí pro volný, spontánní pohyb.
- **Metoda založená na komunikaci** - dítě aktivně zachází se slovy, učí se používat řeč jako nástroj komunikace, učí se ovládat verbální i neverbální komunikační techniky. Učitelka by měla být pro děti srozumitelná ve verbálním i neverbálním projevu, vést děti k aktivnímu řečovému projevu a sama být vzorem správného užívání řeči. Komunikace prostupuje celý pobyt dítěte v mateřské škole.

6 Vzdělávací obsah programu

Školní vzdělávací program „Pojeď s námi kolem světa“ s podtitulem „Cesta za poznáním je cestou do světa“ představuje komplexní projekt práce mateřské školy a je rozpracován do jednotlivých integrovaných bloků. Tyto bloky jsou podrobně rozpracovány v jednotlivých třídách v TVP a jsou rozvrženy na určité časové úseky. Je zde respektováno věkové složení třídy. Učitelky v nich volí pro svou třídu konkrétní činnosti a prostředky k naplnění cílů. Vzdělávací nabídka uspořádaná do integrovaných bloků je společná pro všechny třídy mateřské školy, jejich zařazení a posloupnost jsou závazné. Charakteristika integrovaných bloků, hlavní cíle bloků i obsahová náplň je rámcově daná, pokud to prostor umožňuje, může být dle potřeb jednotlivých tříd doplňována, ale ne krácena.

Náplň integrovaných bloků respektuje věkové zvláštnosti dětí i částečné heterogenní složení tříd, individuální zájmy, potřeby i zvláštnosti každého jedince a flexibilně reaguje na aktuální situaci. Integrovaný blok má vždy uvedeno rámcové zaměření s tím, že podrobnější rozpracování je uvedeno v třídních vzdělávacích programech.

Tematické části integrovaného bloku jsou rozpracovány v třídních vzdělávacích programech učitelkami dle potřeb jednotlivých tříd s ohledem na podmínky a zaměření třídy, věkové složení, přání a potřeby dětí. Délka trvání tematického celku není pevně daná, ale musí korespondovat s aktuálními potřebami třídy. Tematická část bude zahrnovat všech pět vzdělávacích oblastí RVP PV, které se budou vzájemně prolínat a budou průběžně zařazovány a plněny všechny dílčí cíle vzdělávacích oblastí. Plánované aktivity budou zohledňovat věkově různě složenou skupinu dětí a aktivity budou dětem nabízeny v různé náročnosti, aby děti měly možnost volit obtížnost dle svých možností a schopností.

Každá tematická část bude ve stručnosti obsahovat záměr - charakteristiku tématu (přiměřeně širokou, aby realizace tématu nebyla povrchní), předpokládanou délku trvání tematického bloku, navrhovanou nabídku činností a aktivit, dále případně jejich cíl, popis činnosti, pomůcky, aj. Při plánování důsledně sledujeme směřování ke KOV, a plnění průběžně zaznamenáváme. Plánování je pružné, reaguje aktuální dění, může se měnit dle nastalé situace, na základě předešlého je možné plánovanou délku zkrátit, či naopak prodloužit. Činnosti lze také průběžně doplňovat.

Splněné činnosti se zaznamenávají do třídních knih a v plánu se zaznamená datum jejich splnění. Vypracování třídních vzdělávacích programu je v kompetenci třídních učitelek, které ho tvoří společně a následně dohromady průběžně vyhodnocují. Třídní vzdělávací program v rámcové podobě je pro třídu připraven vždy nejpozději v první polovině září a průběžně je dle situace doplňován.

Po ukončení tematické části integrovaného bloku a celého integrovaného bloku provádí učitelky evaluaci a sebereflexi (slovní zhodnocení vlastní práce), kde uvedou postřehy a doporučení pro další práci a celkové zhodnocení průběhu vzdělávání. Evaluace a sebereflexe je nedílnou součástí třídního vzdělávacího programu

Zásady pro zpracování tematických částí integrovaných bloků:

- Dítě je rozvíjeno v souladu s osobnostními zvláštnosti, možnostmi a potřebami.
- Podporujeme projevy talentu a nadání.
- Nabízíme dítěti dostatek rozličných aktivit, aby mělo možnost vlastní volby, podporujeme kreativitu při využívání nových způsobů řešení situací.
- Rozšiřujeme vědomosti, rozvíjíme dovednosti a schopnosti, formujeme postoje a hodnoty podstatné pro osobní rozvoj dítěte.
- Učitelky jsou vždy připraveny dítěti pomoci, pokud to potřebují, ale nechávají dítěti dostatek prostoru pro zkoušení, opakování a nácvik činností.
- Vzhledem k zajištění dostatečných překryvů pracují učitelky převážně ve skupinách, efektivně využívají přímou vzdělávací práci výhradně pro práci s dětmi a pružněji tak reagují na potřeby jednotlivých dětí.
- Při vzdělávání a vzdělávací nabídce jsou respektovány nejen věkové, ale individuální rozdíly mezi dětmi.
- Vzdělávání probíhá při všech činnostech a za všech situací, které v mateřské škole jsou. Doplnuje hry i spontánní činnosti, je založeno především na přímých zážitcích dětí a aktuálním dění v nejbližším okolí dítěte.
- V průběhu vzdělávání učitelka dbá na vyváženost řízených a spontánních aktivit.
- O průběhu vzdělávání, aktuálních činnostech jsou průběžně informováni rodiče formou nástěnek nebo webových stránek mateřské školy.

- Učitelky průběžně informují rodiče o průběhu vzdělávání jejich dětí. Individuální rozhovory a konzultace probíhají po ukončení PVP v předem domluveném termínu.
- Učitelky v případě zájmu umožňují rodičům účast na tvorbě programu, jeho hodnocení, či spolupráci při jeho náplni.

Specifické cíle naší mateřské školy:

- Multikulturní výchova a bilingvní výuka.
- Environmentální výchova a badatelsky orientovaná výuka, polytechnika.
- Správný životní styl, péče o zdraví, životní prostředí – prevence psychopatologických jevů.
- Vyhledávání nadání a talentu u dětí, jeho podpora a další rozvoj.
- Respektovat individuální specifika jednotlivců.
- Spolupráce s rodiči a dalšími partnery.

Školní vzdělávací program je tedy dále rozpracován ve Třídních vzdělávacích programech každé třídy a je každým rokem aktualizován. Třídní vzdělávací programy konkretizují cíle a dále rozpracovávají nastíněný směr.

Třídní vzdělávací program obsahuje:

- Rozpracovaný záměr ŠVP
- Charakteristiku tříd s počátečním složením (věkové, genderové), uvedením integrovaných dětí, přizpůsobení podmínek
- Pravidla třídy s jejich vysvětlením
- Organizace dne ve třídě, přehled třídních rituálů (vše s popisem)
- Přehled plánovaných akcí třídy
- Popis průběhu vzdělávání, využívaných forem, přístupů, jejich aplikace, způsob rozvoje jednotlivých gramotností
- Zpracovanou oblast environmentálního vzdělávání pro konkrétní třídu na celý školní rok.
- Předběžné rozpracování integrovaných bloků do navrhovaných témat, která budou blíže vyspecifikována (záměr, hlavní cíle, další dle potřeb jednotlivých tříd, předpokládání časová dotace)

V průběhu roku se dále TVP doplňuje o:

- Nabídku činností (některé rozčleněny na více úrovní obtížnosti, případně jejich cíl, postup, pomůcky apod.)
- V tematickém plánování se promítnou konkrétní činnosti, vzorové pracovní listy, použité písně, básně apod.
- Hodnocení tématu a činností, zapojení dětí, sebereflexe učitelky, závěry pro další období
- Hodnocení integrovaného bloku, které obsahuje výstupy z hodnocení tematických částí a celkové závěry plnění záměrů a cílů ŠVP i dílčích vzdělávacích programů.
- Plnění KOV – v každé tematické části se plní více konkretizovaných očekávaných výstupů najednou a jejich plnění a četnost jsou zaznamenány v záznamovém archu, který je nedílnou přílohou všech třídních vzdělávacích programů.

Vzdělávací oblasti z RVP PV

1. Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neuro-svalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

2. Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebnahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

3. Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti interpersonální je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

4. Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti sociálně – kulturní je uvést dítě do společnosti ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

5. Dítě a svět – oblast environmentální

Záměrem vzdělávacího úsilí v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

6.1 Hlavní cíle vzdělávacího programu

Mateřská škola pracuje podle vlastního ŠVP s názvem: „Pojed' s námi kolem světa“. Z názvu vyplývá i obsahové pojetí ŠVP. Děti na cestě kolem světa bude provázet dvojice kamarádů (maňásků chlapce a holčičky), která se vydala na dobrodružnou plavbu kolem světa, ale nakonec zjistila, že sama na takovou výpravu nestačí a samotným by jim na cestách bylo smutno. Proto poprosili děti o pomoc a nabídli jim společné dobrodružství. Naše mateřská škola se tak stala pohádkovou lodí, která s dětmi během roku obepluje celý svět. Také postavičky plyšových kamarádů zůstávají s dětmi po celý rok a společně poznávají svět, který jim pak už nebude připadat tak neznámý a nebezpečný. Jednotlivé třídy mateřské školy jsou barevně odlišeny a reflektují barevnou symboliku světadílů a olympijských kruhů. Třídy jsou pojmenovány podle typických zvířat daného kontinentu. Prožitkovou formou děti denně poznají svět lidí, národů a odlišných kultur, svět věcí, pravidel a skutečností kolem nás, ale také svět přírody, zvířat a rostlin. Hlavní cíl vzdělávacího programu tedy je poznávat svět kolem nás

a přírodu ve všech jejích podobách. Vycházet z toho, co děti obklopuje v každodenním životě a rozšiřovat obzory za hranice domova. Ukázat, že lidé a příroda se různí, přesto všichni žijeme na jedné planetě, kterou musíme chránit a respektovat se navzájem.

Naše cíle:

- vést k touze po poznání, dalším učení a objevování
- rozvíjet osobnost samostatného, sebevědomého dítěte, schopného spolupracovat a komunikovat
- podněcovat harmonický rozvoj, dodávat dostatek podnětů k učení -podporovat zdravý růst
- rozvíjet poznání sebe sama, vlastních potřeb a zájmů
- vést k vědomí zodpovědnosti za své činy
- podporovat rozvoj zdravého sebevědomí a sebedůvěry
- dát možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy
- vytvořit podmínky vzájemné důvěry mezi dětmi a zaměstnanci školy, naučit žít mezi vrstevníky

Tento program je rozpracován do tematických bloků, které souvisí s událostmi a tradicemi, které během kalendářního roku slavíme, odrážejí změny v přírodě během čtyř ročních období. Ukazují, jak je to jinde ve světě stejné, podobné, či úplně jiné. Představují ucelenou a logicky navazující řadu.

Integrovaný blok č. 1

Podzim (září, říjen): „Připravte se, vyrazíme!“

Charakteristika integrovaného bloku:

Tento blok bude zaměřen na adaptaci dětí, seznámení s novými kamarády, prostředím mateřské školy, uspořádáním dne v MŠ a její organizací. S dětmi budou vytvořeny třídní rituály a srozumitelná jednoduchá třídní pravidla. Důraz bude kladen na rozvoj kamarádských vztahů, přátelství mezi dětmi a komunikativních dovedností. Seznámí se se základními pravidly bezpečného chování v mateřské škole, při pobytu na zahradě mateřské školy, při vycházkách, pracovních, výtvarných a dalších činnostech (ostatní ponaučení dle aktuální potřeby konkrétní třídy v průběhu celého roku).

Budou rozšiřovat své poznatky o proměnách přírody na podzim. Zapojí se do sběru plodin na zimu pro zvířata a jejich přípravu na zimu, včetně odletu ptáků do teplých krajín. Pozorování proměn počasí, vliv na zdraví člověka. Budou poznávat ovoce, zeleninu a další podzimní plody, rozvíjet smyslové vnímání. Seznámí se s podzimními tradicemi, zvyky a svátky (pouštění draků, pečení brambor, sklizeň)

Hlavní cíle integrovaného bloku:

- Seznámit se s prostředím třídy, mateřské školy a školní zahrady
- Vytvoření pravidel třídy, piktogramové ztvárnění
- Rozvíjet schopnost navazovat vztahy s vrstevníky a komunikativní dovednosti, získávání relativní citové samostatnosti, sebeovládání
- Osvojit si základní společenská pravidla chování
- Upevňovat hygienické návyky dětí a rozvíjet schopnost sebeobsluhy

- Vést děti k bezpečnému chování v mateřské škole i mimo ni
- Rozvíjet a upevňovat základní poznatky o ročním období a podzimní přírodě, pro hru využívat i přírodniny
- Posilovat přirozené poznávací schopnosti a talent dětí, vést k vnímavosti vůči okolí a pocitu sounáležitosti s okolním prostředím, potřebě pečovat o své okolí.
- Seznámit s pojmy ovoce a zelenina, jejich pojmenování, třízení (rozvoj předmatematických představ), důležitost pro zdraví
- Rozvoj vnímání a porozumění i vyjadřování, korigování vlastního chování

TÉMATICKÉ OKRUHY, DOPORUČENÁ PODTÉMATA:

- Začínáme v Evropě – všude dobře, doma nejlíp!
- Jak vypadá svět - chystáme se na cestu kolem světa
- Hurá do Afriky – letíme do teplých krajin
- Podzim u nás v lese, všechnu krásu nese
- Vyrážíme do Ameriky – na skok mezi Indiány
- Brambory z pole až k nám na talíř – poklad z Ameriky

Charakteristika tematických okruhů: Seznámení dětí s kamarády „cestovateli“, kteří se rozhodli obeplout celý svět a poznat nové kraje, země, národy a světadíly. Je to ale poprvé co se na takovou cestu spolu vydávají, a tak si na pomoc přizvali naše děti. Celá školka se tak proměnila v kouzelnou loď, která vyplouvá na cestu kolem světa za jeden rok.

První cesta je do Afriky, kam spolu s námi míří i naši ptáci odlétající do teplých krajin. V Africe budou poznávat odlišný život lidí zde, zahrají si na safari. Dále navážeme na začátek podzimu u nás, přípravu přírody i lidí na zimu, dozrávání plodů i ovoce, ukážeme si krásy podzimní přírody, charakteristiku počasí, přicházející svátky.

Druhá cesta nás zavede do Ameriky, seznámíme se s místními obyvateli, ukážeme si plodiny, které se k nám dostaly právě z Ameriky a letní a podzimní sklizeň si u nás bez nich neumíme ani představit (slunečnice, kukuřice, okurky, rajčata, papriky, ale především brambory a dýně).

Díličí cíle: Seznamovat se s novým prostředím a kamarády uvědomit si střídání ročních období a následných změn objevovat krásu barev podzimu vnímat změny v přírodě, přírodními živly pochopit vliv přírody na denní rytmus člověka, vnímat změny počasí v souvislosti s ročním obdobím, seznamovat se se životem lesních zvířat. Ukázat, že na jiných místech planety je tomu jinak, a proto tam žijí i jiná zvířata a rostou tam jiné rostliny a plodiny.

Očekávané výstupy:

dítě se orientuje v novém prostředí, pozná jména kamarádů a paní učitelky, orientuje se v časových pojmech a činnostech, které v průběhu dne vykonává, dokáže pojmenovat základní znaky podzimního počasí a názvy lesních plodů a ovoce, pojmenuje některá lesní i exotická zvířata pozná základní barvy (s přihlédnutím k věku dítěte)

Vzdělávací nabídka: poznávací hry, práce s knihou, seznámení s mapou, rozhovory s dětmi na dané téma, výtvarné, hudební a tělovýchovné činnosti, vycházky do okolí a sběr lesních plodů a přírodnin a tvořivá práce s nimi, pokusy a pozorování, projektové učení hrou a vlastními prožitky

Tradiční akce pořádané mateřskou školou, projektové dny a akce pořádané ve spolupráci s rodiči:

- Jablíčkové hody
- Podzimní Bramborka
- Dýňobraní
- Koloběžkyáda

Integrovaný blok č. 2

Podzim – zima (listopad, prosinec): „Svět plný tajemství“

Charakteristika integrovaného bloku:

Blok bude zaměřen především na pozdní podzim a adventní období a charakteristické znaky tohoto období. Seznámení s původem svátků a tradic spojených s přechodem podzimu a zimy. S oslavami dušiček, Halloweenu, se svátkem svatého Martina, se svátkem svatého Mikuláše, se svatou Barborou, s koledami, se zvyky vztahujícími se ke Štědrému dni a vánočním svátkům, s významem celého adventního období u nás i ve světě. Podíváme se, jak se slaví Vánoce u nás a jak všude ve světě. Zařadí se kooperativní činnosti (např. pečení cukroví, zdobení stromečku). Důraz je kladen na prožívání pohody, klidu, lásky, pospolitosti rodiny a přátelství nad dnešním konzumním pojetím svátků. Umožnit prožít Vánoční svátky všemi smysly, zaměřit se na rozvoj zraku, sluchu, čichu, chuti i hmatu. Rozvoj estetického vnímání a fantazie. Rozvoj prosociálního citění, empatie, solidárnosti s ostatními.

Hlavní cíle integrovaného bloku:

- Učit děti vzájemné spolupráci
- vést k vyjadřování svých myšlenek, přání, názorů a pocitů
- Rozvíjet u dětí smyslové vnímání (čich, chuť, zrak, hmat sluch), fantazii a tvořivost
- Seznamovat děti s historií, původem a tradicemi těchto svátků, nejen u nás, ale i ve světě
- Umožnit dětem radostně prožívat přípravy, průběh a oslavy vánočních svátků
- Učit děti vnímat potřeby druhých, být empatický, umění sebeovládání, schopnosti naslouchat, projevovat se alternativními způsoby, výtvarně i pohybově, rozvoj kultivovaného projevu
- Rozvoj sociální gramotnosti dětí, posilování prosociálního chování a postojů, kooperativních dovedností
- Prohlubovat povědomí o základních hodnotách společenského soužití
- Vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a učení
- Rozvoj jemné i hrubé motoriky při věku přiměřených pracovních a jiných aktivitách
- Seznámit se se základními poznatky o prostředí, v němž dítě žije a odlišnostech od jiných krajů a zemí, poznávání jiných kultur

TÉMATICKÉ OKRUHY, DOPORUČENÁ PODTÉMATA:

- Ještě chvíli v Americe – Den díkůvzdání
- Dušičky a Halloween
- Chystáme se k zimnímu spánku – příroda usíná
- Přichází k nám advent
- Kouzla pohádek

- Mikulášské nadělení
- Vánoční čas plný kouzel, chutí a vůní

Dílčí cíle: Seznamovat se s tradicemi a zvyky, uvědomit si střídání podzimu a zimy a následných změn v přírodě. Zaměřit se na prosociální aktivity, vést děti k záměrnému zklidnění, relaxaci, zařadit více aktivit rozvíjejících předčtenářskou gramotnost.

Očekávané výstupy:

Dítě dokáže pojmenovat základní znaky podzimního a zimního počasí, uvědomuje si změny v přírodě, režim dne, pojmenuje některé zvyky a tradice spojené s adventním a vánočním obdobím, umí kooperovat s kamarády na společně zadaných úkolech, realizuje a aktivně se zapojuje do výzdoby, zařazení kreativních činností společně s rodiči, zpívání koled, dokáže se koncentrovat na krátký čtený text, zapojení do charitativní akce

Vzdělávací nabídka: poznávací hry, práce s knihou, poslech mluveného slova a hudby, rozhovory s dětmi na dané téma, výtvarné, hudební a tělovýchovné činnosti, vycházky do okolí, spolupráce ve skupině, kooperace, pokusy a pozorování, projektové učení hrou a vlastními prožitky

Tradiční akce pořádané mateřskou školou, projektové dny a akce pořádané ve spolupráci s rodiči:

- Halloweenský lampionový průvod
- Martinovy lucerny
- Den díkůvzdání
- Mikulášské nadělení
- Rozsvícení vánočního stromu
- Vánoční tvořivé dílny
- Vánoční jarmark

Integrovaný blok č. 3

Zima (lede, únor): „Když vše přikryje sních“

Charakteristika integrovaného bloku:

Blok se zaměří na charakteristické znaky zimní přírody, na experimentování s vodou ve všech skupenství a formách, pozorování přírody kolem, včetně jejich proměn v závislosti na teplotě. Pozorování a krmení zvířat v zimě, hledání stop ve sněhu a přiřazování ke zvířatům. Seznámení s jejich životem. Poznávání ptáků v zimě na krmítku a péče o ně. Seznámení se s lidským tělem, jeho ochranou, podporou zdraví a prevencí nemocí, se zimními sporty. Představení typických severských zemí, polárních oblastí s jejich obyvateli, způsobem života. Seznámení s typickými zvířaty žijících na věčném sněhu. Rozvíjíme v dětech zájem o knihy a čtení pohádek, seznamujeme je s klasickými českými pohádkami, rozvíjíme schopnost rozlišit v pohádkách dobro x zlo, moudro x hloupost, smysl pro vtip. V pohádkách hledání mravního ponaučení, skrze které jsou zprostředkovány dětem základní pravidla mezilidského soužití.

Hlavní cíle integrovaného bloku:

- Seznámit děti s charakteristickými znaky zimního období, nechat objevovat vlastnosti sněhu, využití experimentu s ledem, vodou, teplem a mrazem, pozorovat změny v zimní přírodě
- Pozorovat zvířata a jejich chování v zimě, umět je pojmenovat, zvířata polárních oblastí
- Vést děti k ochraně přírody
- Rozvíjet poznatky o lidském těle, zdravém životním stylu, návycích a postojích, poznávat sebe sama
- Seznámit děti s pestrou škálou zimních sportů a nutností dodržovat bezpečnost
- Rozvíjet u dětí fyzickou zdatnost, rozvíjet pohybové dovednosti a schopnosti
- Pochopit mravní hodnoty a pravidla vzájemného styku na základě tradičních pohádek
- Vyzdvihnout důležitost kresleného a psaného projevu, neverbálního projevu
- Rozvíjet a kultivovat mravní citění, prožívání a estetické vnímání vkusu

TÉMATICKÉ OKRUHY, DOPORUČENÁ PODTÉMATA:

- My Tři králové jdeme k vám...
- Zima kolem nás, zima ve městě
- Severní a Jižní pól – země pokrytá věčným ledem
- Daleko na severu – polární výprava
- Zima čaruje
- Ptáčci na krmítku
- Zimní sporty
- Masopust a karneval
- Z pohádky do pohádky
- Vysoké hory – naše i ty nejvyšší

Charakteristika tematických okruhů: Pro děti je změnou ročního období první sněhová nadílka, změny v krajině, chladné počasí. Všimají si toho, co se mění pro rostliny a zvířata. Jak jim pomáháme přečkat zimu. Čím si zimu zpestřujeme – seznámení se zimními sporty. Projít i území, kde panuje zimní ráz počasí stále, kdo a jak tam žije, jak se tomuto životu přizpůsobil. Postavit si iglú, zahrát si na Eskymáky. Poznat tamní zvířata a jejich mimikry. Připravíme karneval, zmíníme se i o masopustu. Navštívíme také naše a světové hory a pohoří, kde se můžeme „dotknout nebe“.

Dílčí cíle: objevovat krásu zimní přírody, sledovat počasí v zimním období, vést děti k radostnému prožívání zimních dnů, vytvářet tajemnou a kouzelnou atmosféru dlouhých zimních večerů, dokázat formulovat své pocity a náladu, seznamovat děti s některými druhy zimních sportů a radovánek + lyžařský kurz

Očekávané výstupy: dítě má povědomí o znacích zimního počasí, spontánně a radostně prožívá zimní období, pozná některé druhy zimních sportů, zná význam pohybu pro lidské zdraví, uplatňuje svou fantazii a tvořivost při jednoduchých výtvarných činnostech, ví, jak se žije na horách a v severských oblastech, poznají a umí pojmenovat typická zvířata severního a jižního pólu.

Vzdělávací nabídka: námětové hry, hry v přírodě, tematické pobyty venku, pozorování, bádání a zkoumání, hudební, výtvarné činnosti, didaktické hry, práce s knihou a obrázky, projektové učení hrou a vlastními prožitky

Tradiční akce pořádané mateřskou školou, projektové dny a akce pořádané ve spolupráci s rodiči:

- My Tři králové
- Zima čaruje
- Zimní sportovní hry
- Masopustní veselí, Karneval
- Den Sv. Valentýna
- Lyžařský kurz

Integrovaný blok č. 4

Jaro (březen, duben): „Příroda se probouzí“

Charakteristika integrovaného bloku:

Tento blok bude zaměřen na jarní přírodu. Děti se budou seznamovat a porovnávat počasí v zimě, která právě skončila, s jarním obdobím. Budou pozorovat probouzející se rostlinky, keře a stromy, dozví se, jak se jmenují. Sami si zkusí zasadit vlastní rostlinku, pečovat o ni a pozorovat její růst. Zaměříme se na ekologickou výchovu, budeme směřovat k celosvětovým osvětovým akcím u příležitosti Dne Země. Děti budou poznávat domácí i divoká zvířata, jejich mláďata, prostředí, v němž žijí. Obeznamíme děti s periodizací života a řádem, který se stále opakuje. Střídání dne a noci, dní v týdnu, měsíců, ročních období... zaměříme se na předčtenářskou gramotnost ve spolupráci s Knihovnou města Ostravy u příležitosti měsíce knihy. Budeme se těšit na oslavu svátků jara – Velikonoc. Poznáme zvyky a tradice těchto svátků ve světě a seznámíme se se svátkem svatého Patrika. Navštívíme Austrálii a seznámíme se s typickými obyvateli a zvířaty tohoto kontinentu.

Hlavní cíle integrovaného bloku:

- Seznámit děti s charakteristickými znaky jara, poznat a pojmenovat základní květiny, keře, stromy, domácí i divoká zvířata a jejich mláďata.
- Postupem pokus a omyl získat povědomí o správné péči o rostliny
- Znat vlastnosti vybraných materiálů, seznámit se s důvodem proč a jak třídit odpady
- Seznámit děti s tradicemi velikonočních svátků u nás i ve světě
- Rozvíjet kulturně estetické dovednosti
- Posilovat prosociální citění, pocit sounáležitosti, citovou vazbu k rodině, sobě navzájem i ve vztahu sám k sobě.
- Vnímat, že svět má svůj řád
- Rozvíjet koordinaci pohybů dětí, koordinaci ruky a oka apod.
- Podporovat schopnosti projevovat se verbálně i neverbálně (dramatizační a hudební projev)
- Podpora přirozené zvědavosti, touhy po učení
- Podporovat práci s knihou a předčtenářskou gramotnost
- Rozvoj pocitu sounáležitosti s okolním prostředím, environmentální gramotnost
- Seznámit s pozitivy a negativy lidského působení na životní prostředí, důležitost ochrany přírody, vytvořit povědomí o sounáležitosti s okolním prostředím a světem.

TÉMATICKÉ OKRUHY, DOPORUČENÁ PODTÉMATA:

- Volání jara a vynášení Morany
- Příroda se probouzí
- Jaro v našich horách, lesích, loukách a zahradách
- Vstávej semínko holalá, bude z tebe fiala
- Březen, měsíc knihy
- Den Sv. Patrika
- Velikonoce, svátky jara
- Den Země
- Rej čarodějnic
- Na skok ke klokanům

Charakteristika: Poznat, že se blíží jaro. Příroda se probouzí, děti to sledují, těší se na teplo a květiny. Připravují se na Velikonoce, učí se o všem, co s nimi souvisí. Soustředí se na zvyky a výzdobu. Poznají tradice a zvyky u nás a ve světě, prožijí čarodějnický den a především se soustředíme na environmentální výchovu v rámci Dne Země. Zapojíme se do sovětových aktivit a budeme spolupracovat s dalšími organizacemi zabývajícími se ekologickou výchovou. Jako cestovatelé navštívíme Austrálii.

Dílčí cíle: seznamovat se s probouzející se jarní přírodou jejími krásami, všimnout si změn počasí, vést děti k udržování lidových tradic a oslav svátků jara, uvědomit si sounáležitost s rodinou, kolektivem, podpořit u dětí povědomí o ochraně životního prostředí a o udržitelnosti.

Očekávané výstupy: má povědomí o významu přírody a životního prostředí pro člověka, chápe, že změny jsou přirozené a samozřejmé, radostně prožívá oslavy svátků jara, uvědomuje si důležitost zachování tradic, pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, pojmenuje typické jarní květiny

Vzdělávací nabídka: pozorování a zkoumání, přírody sportovní aktivity, tematický pobyt v přírodě, námětové a tvořivé hry, výtvarné a hudební činnosti, práce s knihami

Tradiční akce pořádané mateřskou školou, projektové dny a akce pořádané ve spolupráci s rodiči:

- Vítání jara, vynášení Morany
- Březen, měsíc knihy
- Den Sv. Patrika
- Velikonoční tvořivé dílny
- Den Země
- Rej čarodějnic

Integrovaný blok č. 5

Léto (květen, červen): „Cestou, necestou – po zemi, po vodě i vzduchem“

Charakteristika integrovaného bloku:

Blok se zaměří na přicházející léto, jeho charakteristické znaky. Děti se snaží samy shrnout poznatky o ročních obdobích, dedukovat, argumentovat. Provádějí různé pokusy s vodou, jejími vlastnostmi, objeví její nepostradatelnost pro život, seznámí se s koloběhem vody na planetě. Rozšiřují své povědomí o rostlinách, stromech, letních plodinách, živočiších, zejména hmyzu, který je v létě všude kolem, seznámí se s jeho potřebnostmi. Společně všichni oslavíme Den pro maminky, Den rodiny Den dětí i Den dětí a rozloučíme se s předškoláky. „Podíváme“

se i do vzdálenějších asijských, afrických a amerických zemí, seznámíme se s jinými národy a etniky, způsoby života, tradicemi a zvyky, tamějšími zvířaty. Seznámíme se s mapou a glóbusem, způsoby, jak se dá cestovat a všichni společně se těšíme na prázdniny. Povíme si, kde žijeme, kdo patří do naší rodiny, jaká je její funkce, seznámíme s různými druhy povolání.

Hlavní cíle integrovaného bloku:

- Vnímat a rozlišovat charakteristické znaky jednotlivých ročních období
- Zvládnout vyjádřit svůj názor, umět argumentovat, komunikovat, ale i naslouchat názorům a zkušenostem druhých
- vést k experimentování a objevování
- Seznámit s existencí dalších kontinentů a států, získat povědomí o existenci jiných národů a kultur, hlavních charakteristikách, ale i prohloubit znalosti o svém nejbližším okolí, městě, státě
- vést k rozvíjení schopnosti vážit si života ve všech jeho formách
- Seznamovat s různými druhy letních sportů a pohybových aktivit, upozornit na nutnost dodržovat bezpečnost chování. Rozvíjení pohybových dovedností a schopností při různých aktivitách, uvědomování si vlastního těla a jeho možností
- Rozvoj schopností a dovedností potřebných pro navazování a udržení vztahů s druhými lidmi, důležitost ochrany soukromí

TÉMATICKÉ OKRUHY, DOPORUČENÁ PODTÉMATA:

- Den pro maminku
- Mezinárodní den pro rodiny
- Pohyb a sport nás baví
- Cestování a doprava
- Kde žijeme my
- Z Asie až do Afriky
- U nás ve včelíně
- Ze života hmyzu
- Den dětí
- Piráti, námořníci a mořeplavci
- Indiánské léto
- Nejlépe je u rybníka
- Den pro tatínka
- Zahradní letní slavnosti
- Cesta byla dlouhá, vracíme se zpátky
- Přichází léto a prázdniny

Charakteristika: Ke konci školního roku se vrátit k nám domů, ukázat, kde vlastně žijeme my, co jsme se za celý rok naučili o našem kraji a naší zemi. Uvědomit si, co je u nás stejné i rozdílné ve srovnání s jinými zeměmi, co se nám kde líbilo, nelíbilo. Jací žijí lidé v okolí, jací ve světě – liší se nejen barvou pleti aj. vnějšími znaky, ale i mentalitou, zvyky způsobem života. Přes to si jsou všichni rovni, každého hodnotíme, až když ho poznáme. Seznámení s lidskými právy. Zaměřit se na rodinu.

Také počasí se nám otepluje, přichází léto a prázdniny. Zařadit blok o bezpečném chování i mimo školu, základy dopravní výchovy.

Dílčí cíle: uvědomovat si sounáležitost nejen se společností, ve které žijí, ale i s celým světem vést děti k radostnému prožívání letního počasí, sportovním radovánkám v přírodě seznámit s pravidly bezpečného chování, objasnit pojem bezpečnost připomenout základní druhy dopravních prostředků, děti pojmenují základní role v rodině, jsou vedeny ke kladnému vztahu a povědomí o fungování rodiny.

Očekávané výstupy: uvědomuje si svou vlastní identitu sounáležitost nejen se svým okolím, ale i s celým světem, vnímá, že svět má svůj řád, je rozmanitý, pestrý a různorodý, orientuje se bezpečně ve známém prostředí, uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může v okolí setkat a má povědomí, jak se mu vyhýbat, kam se obrátit o pomoc, děti si uvědomují rozdílnost mezi národy, jsou zařazeny aktivity podporující multikulturní výchovu.

Vzdělávací nabídka: námětové hry a hry v přírodě, hry s přírodninami, tvořiví činnosti s nimi, skupinové a kolektivní hry, práce s knihami, sportovní činnosti, pokusy a sledování, výtvarné a hudební činnosti, didaktické hry, skupinové kreativní činnosti.

Tradiční akce pořádané mateřskou školou, projektové dny a akce pořádané ve spolupráci s rodiči:

- Den pro maminky
- Den dětí
- Letní sportovní hry
- Den pro tatínky
- Zahradní slavnost
- Pasování předškoláků

7 Evaluační systém MŠ

Evaluace v mateřské škole má za cíl vylepšovat dosavadní fungování organizace a vzdělávání, pojmenovat nedostatky, najít jejich příčinu a pomoci je eliminovat. Podmínkou tohoto procesu je pravidelné shromažďování objektivních informací a jejich vyhodnocování. Autoevaluace je proces vlastního průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace v mateřské škole. Probíhá systematicky dle stanoveného plánu, a to na úrovni třídy a na úrovni školy. Poskytne zpětnou vazbu o vlastní činnosti školy a umožní přijmout korekční opatření pro zlepšení každé jednotlivé oblasti, která přímo souvisí s předškolním vzděláváním.

Předmět evaluace – kdy, jak často – kdo je zodpovědný

- 1) Zpětná vazba tematické části (např. týdenní téma) - po tematické části - pedagogové
- 2) Hodnocení integrovaného bloku - po ukončení integrovaného bloku - pedagogové
- 3) Hodnocení třídního programu - pololetně - pedagogové
- 4) Pedagogické porady - průběžně – zástupkyně ředitelky
- 5) DVPP, samostudium - průběžně – zástupkyně ředitelky
- 6) Záznamy o dětech - průběžně - pedagogové
- 7) Portfolia, diagnostiky dětí - průběžně - pedagogové
- 8) Sebehodnocení, sebereflexe - 1 x za rok (celkové) - pedagogové

- 9) Kontrolní a hospitační činnost - průběžně, dle ročního plánu - zástupkyně ředitelky a ředitelka
- 10) Hodnotící zpráva tříd - 2 x ročně - pedagogové
- 11) Výroční zpráva - 1 x za rok – zástupkyně ředitelky
- 12) Evaluační zpráva, autoevaluace - 1 x za 3 roky nebo po ukončení ŠVP – zástupkyně ředitelky
- 13) Dotazníky MŠ, osobní rozhovory - dle potřeby - zaměstnanci MŠ
- 14) Dotazník pro rodiče - dle potřeby - rodiče

7.1 Evaluace ŠVP

Evaluace školního vzdělávacího programu v několika etapách:

1. Evaluace na konci školního roku – Výroční zpráva – 1x ročně:

- Zpráva je tvořena všemi pedagogickými pracovníky. Vychází z pololetních hodnocení třídních vzdělávacích programů, průběžného hodnocení integrovaných bloků a tematických celků a vlastních sebereflexí, výsledků dotazování rodičů, kontrolních a hospitačních činností, provozu organizace.

2. Evaluace školního vzdělávacího programu po ukončení jeho platnosti:

- Hodnotící zpráva ukončeného školního vzdělávacího programu je zpracována ředitelkou školy na základě evaluačních zpráv z předchozích let, na kterých se spolupodíleli všichni pedagogičtí pracovníci mateřské školy.

3. Dotazníky pro rodiče:

- Jsou předkládány zpravidla po ukončení platnosti ŠVP, v jeho závěru nebo dle potřeby. Rodiče v tom případě budou požádáni o zhodnocení dosavadního průběhu vzdělávání z jejich pohledu. Výsledky budou statisticky vyhodnoceny a závěry budou zohledněny při tvorbě nového ŠVP. Pro zjištění aktuální situace bude využito přímé dotazování nebo dotazování emailové.

7.2 Evaluace TVP

Na evaluaci třídního vzdělávacího programu se vždy podílí obě učitelky. Hodnocení třídního vzdělávacího programu probíhá pravidelně a kontinuálně.

- Vždy po skončení tematického celku – hodnotíme, zda nabídka činností korespondovala se stanovenými vzdělávacími cíli a směřovala k naplnění KOV. Zda činnosti děti zaujaly, případně navrhneme změny a doporučení pro další práci a plánování činností v dalších tematických celcích, obsahuje sebereflexi učitelek.
- Vždy po ukončení integrovaného bloku – Hodnotíme, zda byly splněny záměry a cíle stanovené v integrovaném bloku, zda témata na sebe vhodně navazovala, zda byla témata pro děti poutavá a vzdělávání probíhalo bez problémů, případně doporučíme konkrétní změny. Pokud byl integrovaný blok rozšířen, hodnocení se vztahuje i na přidané záměry a cíle.
- Na konci školního pololetí – Hodnotíme dosavadní průběh celého vzdělávání, jeho výsledky, složení třídy a jeho proměny, průměrnou docházku za všechny měsíce včetně celoročního

průměru, průběh vzdělávání dětí odcházejících do ZŠ, doporučení pro odklady, vyšetření PPP, spolupráci s AP, ŠA, chůvou a dále dle RVP PV také podmínky vzdělávání (věcné podmínky, životosprávu a psychosociální podmínky, organizaci, personální a pedagogické zajištění vzdělávání, spoluúčasť rodičů, případně i řízení MŠ).

7.3 Evaluace na úrovni jednotlivce

- Záznamy o dětech – provádí průběžně učitelky na třídách – pedagogická diagnostika. V mateřské škole využíváme upravené záznamové archy od paní Bednářové, které byly kolektivně vytvořeny a odsouhlaseny. K samotnému zjišťování jsou využívány metody a techniky adekvátní pro podmínky naší mateřské školy. Záznamy jsou vedeny písemně minimálně 2x za školní rok (vstupní, průběžná a závěrečná diagnostika). Součástí záznamu o dítěti je kresba postavy, která se 2x ročně zakládá a písemné slovní hodnocení s konkrétními postřehy a doporučením pro další období. Písemné záznamy, doklady vypovídající o dítěti, o pokrocích, jeho rozvoji a učení jsou považovány za důvěrné a jsou přístupné pouze zákonným zástupcům a učitelům/učitelkám MŠ.

Děti s odloženou školní docházkou mají sestavený individuální vzdělávací plán pokud je vyžadován PPP případně SPC. Pokud toto není požadováno, pracuje se s doporučením, do kterého se průběžně zaznamenává jejich plnění a pokroky.

- Sebereflexe učitelky – hodnotící pohovor – 1x ročně učitelky samy provedou reflexi své práce. Zhodnotí své úspěchy, co se jim ve školním roce povedlo, co méně, v čem si nejsou jisté, co by v následujícím školním roce chtěli vylepšit nebo změnit. Jak se jim dařilo plnit vzdělávací cíle, co potřebují pro další osobnostní rozvoj, návrhy na další vzdělávání, připomínky hodnoceného a hodnotitele.

- Kontrolní a hospitační činnost – bude prováděna dle ročního plánu

7.4 Evaluace na úrovni třídy

Evaluace jednotlivých témat (zpravidla týdenních) daného integrovaného bloku

Cíl: zhodnotit soulad vytvořených témat s daným integrovaným blokem a plnění stanovených cílů pro dané téma

Hodnotí: pedagogové na třídách

Způsob hodnocení: vzájemné konzultace

Termín hodnocení: po ukončení daného tématu

Evaluace jednotlivých integrovaných bloků

Cíl: vyhodnotit přínos integrovaného bloku pro vzdělávání, úspěšnost plnění stanovených cílů, zvládnutí očekávaných kompetencí a vhodná volba vzdělávací nabídky

Hodnotí: pedagogové na třídách

Způsob hodnocení: písemný záznam

Termín hodnocení: po ukončení integrovaného bloku

Evaluace třídních vzdělávacích programů

Cíl: Souhrnné vyhodnocení třídních vzdělávacích programů, které hodnotí, podmínky vzdělání, organizaci vzdělání, charakteristiku vzdělávacího programu, vzdělávací obsah, třídní a školní akce, spolupráci s rodiči a dalšími institucemi, soulad TVP se ŠVP

Hodnotí: pedagogové na třídách

Způsob hodnocení: písemné hodnocení

Termín hodnocení: leden, červen

Hodnocení dětí

Cíl: Hodnocení vývojových pokroků jednotlivých dětí

Hodnotí: pedagogové na třídách

Způsob hodnocení: záznamy o dětech - diagnostiky

Termín hodnocení: průběžně – minimálně však 1x za 2 měsíce

7.5 Evaluace na úrovni školy

Evaluace školního vzdělávacího programu

Cíl: Zhodnotit realizaci školního vzdělávacího programu. A to v těchto bodech: podmínky předškolního vzdělávání, organizace vzdělání, charakteristika vzdělávacího programu, vzdělávací obsah

Hodnotí: pedagogové, zástupce ředitele, ředitel školy, provozní zaměstnanci

způsob hodnocení: pedagogická a provozní porada, konzultace, hospitace, výsledky anket rodičů, kontrolní činnost, závěrečná písemná podoba

termín hodnocení: srpen

Evaluace grantů a projektů

Cíl: Vyhodnotit úspěšnost realizace jednotlivých podaných žádostí o grant

Hodnotí: zpracovatel grantu, zástupce ředitele

Termín hodnocení: po realizaci projektu

Evaluace spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, veřejností

Cíl: Vyhodnotit kvalitu a účelnost vzájemné spolupráce

Hodnotí: Kolektiv zaměstnanců MŠ, zástupce ředitele

Způsob hodnocení: pedagogické a provozní porady, závěrečné hodnocení

Termín hodnocení: červen

ŠVP byl zpracován podle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání vydaného MŠMT ČR č. j. 32 405/2004 - 22 a v souladu s obecně platnými právními předpisy. ŠVP vychází z analýzy činnosti MŠ z předchozího období, z posouzení dosavadní práce, porovnání s požadavky RVP PV a sdělení ČŠI (2012, 2017).

Školní vzdělávací program zpracovala.....Mgr. Hana Střeláková
zástupkyně ředitelky pro MŠ

Školní vzdělávací program schválen dne: 31.8.2023

V Ostravě dne 1. 9. 2023 .....Mgr. Lenka Lednická
ředitelka školy